

Literatura

- Agerer R. 1987–2008. Colour atlas of Ectomycorrhizae. Einhorn – Eduard Dietenberger, Monachium.
- Agrios G.N. 1988. Plant pathology, 3rd ed. Academic Press, New York.
- Agrios G. 2005. Plant pathology, 5th ed. Elsevier, Amsterdam.
- Alves A., Correia A., Luque J., Phillips A. 2004. *Botryosphaeria corticola* sp. nov. on *Quercus* species, with notes and description of *Botryosphaeria stevensii* and its anamorph, *Diplodia mutila*. *Mycologia* 96, 598–613.
- Anagnostakis S.L. 1987. Chestnut blight: The classical problem of an introduced pathogen. *Mycologia* 79, 23–37.
- Anagnostakis S.L. 1988. *Cryphonectria parasitica* cause of chestnut blight. *Adv. Plant Path.* 1, 1–33.
- Anagnostakis S.L., Day P.R. 1979. Hypovirulence conversion in *Endothia parasitica*. *Phytopathology* 69, 1226–1229.
- Anderson D.J., Rankin W.H. 1914. *Endothia* canker of chestnut. *Cornell Univ. Agric. Exp. Stn. Bull.* 347, 529–618.
- Andrzejczyk T. 2009. Dąb szypułkowy i bezszypułkowy. Hodowla. Drzewa polskich lasów. Poradnik leśnika. PWRiL, Warszawa.
- Anglberger H., Sieghardt M., Katzensteiner K., Halmschlager E. 2003. Needle nutrient status of *Sirococcus* shoot blight-diseased and healthy Norway spruces. *For. Path.* 33, 21–29.
- Apple J.L. 1977. The theory of disease management. In: J.G. Horsfall, E.B. Cowling (Eds.), *Plant disease. An advanced treatise. Vol. 1: How disease is managed.* Academic Press, New York, 79–101.
- Arutunian E.S. 1955. Wrednaja mikoflora dreviesnych porod i kustarnikow dubowych lesow jużnoj Armenii. *Izd. Erewanskowo Uniwersiteta, Erewan.*
- Aström B., Ramstedt M. 1994. Stem cankers on Swedish biomass willows caused by *Cryptodiaporthe salicella* and other fungi. *Eur. J. For. Path.* 24, 264–276.
- Aučina A., Rudawska M., Wilgan R., Janowski D., Skridaila A., Dapkūnienė S., Leski T. 2019. Functional diversity of ectomycorrhizal fungal communities along a peatland–forest gradient. *Pedobiologia* 74, 15–23.
- Baker E. 1965. The dynamics of inoculum. In: K.F. Baker, W.C. Snyder, *Ecology of soil-borne plant pathogens.* University of California Press, Berkeley, 395–403.
- Banaszkiewicz T. 2003. Chemiczne środki ochrony roślin. *Wyd. UW-M, Olsztyn.*
- Baral H.-O., Queloz V., Hosoya T. 2014. *Hymenoscyphus fraxineus*, the correct scientific name for the fungus causing ash dieback in Europe. *IMA Fungus* 5(1), 79–80.
- Barklund P. 1978. *Scleroderma lagerbergii* in Sweden. In: 3rd International Congress Plant Pathology. 16–23 August 1978. München.
- Barklund P. 1987. Occurrence and pathogenicity of *Lophodermium piceae* appearing as an endophyte in needles of *Picea abies*. *Trans. Brit. Mycol. Soc.* 89, 307–313.

- Barnes I., Crous P.W., Wingfield B.D., Wingfield M.J. 2004. Multigene phylogenies reveal that red band needle blight of *Pinus* is caused by two distinct species of *Dothistroma*, *D. septosporum* and *D. pini*. *Stud. Mycol.* 50, 551–565.
- Barnes I., Kirisits T., Akulov A., Chhetri D.B., Wingfield B.D., Bulgakov T.S., Wingfield M.J. 2008. New host and country records of the *Dothistroma* needle blight pathogens from Europe and Asia. *For. Pathol.* 38(3), 178–195.
- Barr M.E. 1984. *Herpotrichia* and its segregates. *Mycotaxon* 20(1), 1–38.
- Bartlett D.W., Clough J.M., Godzin J.R., Hall A.A., Hamer M., Parr-Dobrzański B. 2002. Review the strobilurin fungicides. *Pest Manag. Sci.* 58, 649–662.
- Bartnik C. 1989. Symptomy chorobowe na zamierających dębach w Lesie Wolskim oraz w nadleśnictwach Jędrzejów i Niepołomice w latach 1986–1987. *Zesz. Nauk. AR Krak.* 239, *Leśnictwo* 19, 15–33.
- Bartnik C., Kowalski T., Bilański P., Zwijacz-Kozica T. 2021. Fungi associated with disease symptoms on *Pinus mugo* needles in the Polish Tatra Mountains. *Plant Fungal Syst.* 66(1), 53–65.
- Barzanti G.P., Tegli S., Moriondo F., Maresi G., Capretti P. 1998. Lirula nervisequa on silver fir (*Abies alba*) needles in the mediterranean region. In: G. Laflamme, J.A. Bérubé, R.C. Hamelin (Eds.), *Foliage, shoot and stem diseases of trees – Proceedings of the IUFRO WP 7.02.02 Meeting, Quebec City, May 25–31, 1997. Information Report Laurentian Forestry Centre, Quebec Region, Canadian Forest Service, LAU-X-122*, 13–17.
- Basavand E., Khodaygan P., Dehghan-Niri M., Firouzianbandpey S. 2021. Bacterial watermark disease on *Salix alba* caused by *Brenneria salicis* in Iran. *J. Plant Prot. Res.* 61, 2, 195–199.
- Bauch J., Klein P., Fruehwald A., Brill H. 1979. Alterations of wood characteristics in *Abies alba* Mill. due to “fir-dying” and considerations concerning its origin. *Eur. J. For. Path.* 9, 321–331.
- Bazzigher G. 1976. Der Schwarze Schneeschimmel der Koniferen [*Herpotrichia juniperi* (Duby) Petrak und *Herpotrichia coulteri* (Peck) Bose]. *Eur. J. For. Path.* 6, 109–122.
- Bedker P.J., Blanchette R.A. 1983. Development of cankers caused by *Nectria cinnabarina* on honey locusts after root pruning. *Plant Dis.* 67, 1010–1013.
- Bega R.V. 1960. The effect of environment on germination of sporidia in *Cronartium ribicola*. *Phytopathology* 50, 1, 61–69.
- Behnke-Borowczyk J., Baranowska-Wasilewska M. 2017. Populacja mączniaka prawdziwego dębu w zachodniej Polsce. *Acta Sci. Pol. Silv. Colendar. Ratio Ind. Lignar.* 16(4), 227–232.
- Bełka M., Mańka M. 2014. Characteristics and diversity of *Rhizoctonia* spp. population in soil of selected forest bare-root nurseries in Poland. *Acta Mycol.* 49(2), 279–290.
- Bełka M., Mańka M. 2017. Diversity of multinucleate *Rhizoctonia* spp. in soil of two forest nurseries Garncarski bród and Lipka. *Acta Sci. Pol. Silv. Colendar. Ratio Ind. Lignar.* 16(4), 233–242.
- Bernadzki E. 1989. Hodowla lasu a ochrona środowiska leśnego. *Sylvan* 1–2, 19–28.
- Bevercombe G.P., Rayner A.D.M. 1978. *Dichomera saubinetii* and bark-diamond canker formation in sycamore. *Trans. Br. Mycol. Soc.* 71, 505–507.
- Białobok S. 1973. Sources of danger and the protection of plants in the immediate surroundings of man. In: *Protection of man’s natural environment*. PAN, Warszawa, 180–197.
- Biddle P.G., Tinsley T.W. 1971. Poplar mosaic virus. In: A.J. Gibbs, B.D. Harrison, A.F. Murant (Eds.), *CMI/AAB Descriptions of Plant Viruses*. No 75. Kew, Surrey, England.
- Bingham R.T., Hoff R.J., McDonald G.I. 1971. Disease resistance in forest trees. *Ann. Rev. Phytopath.* 9, 433–452.
- Biggs A.R., Davis D.D., Merrill W. 1983a. Histopathology of cankers on *Populus* caused by *Cytophora chrysosperma*. *Can. J. Bot.* 61, 563–574.

- Biggs A.R., Davis D.D., Merrill W. 1983b. Cutting development and restriction of wound-associated infection in *Populus*. Can. J. Plant Path. 5, 269–272.
- Bilański P., Kowalski T. 2022. Fungal endophytes in *Fraxinus excelsior* petioles and their *in vitro* antagonistic potential against the ash dieback pathogen *Hymenoscyphus fraxineus*. Microbiol. Res. 257, 126961.
- Björkman E. 1963. Resistance to snow blight (*Phacidium infestans* Karst.) in different provenances of *Pinus silvestris* L. Stud. For. Suec. 5, 1–16.
- Blanchette R.A., Biggs A.R. 1992. Defense mechanisms of woody plants against fungi. Springer, Berlin.
- Blaschke H. 1994. Decline symptoms on roots of *Quercus robur*. Eur. J. For. Path. 24, 386–398.
- Blaschke M., Siemonsmeier A., Nannig A. 2009. Waldbauliche Massnahmen zur Eindämmung des *Sirococcus* – Befalls im Bayerischen Wald. Forstsch. Aktuell. 47, 15–18.
- Błaszczkowski J. 2012. Glomeromycota. Inst. Bot. W. Szafera PAN, Kraków.
- Bocian M., Stasińska M. 2016. Nowe stanowisko *Armillaria ectypa* (Fungi, Agaricales) w Polsce. Fragm. Florist. Geobot. Polon. 23(1), 180–184.
- Bonello P., Gordon T.R., Herms D.A., Wood D.L., Erbilgin N. 2006. Nature and ecological implications of pathogen-induced systemic resistance in conifers: A novel hypothesis. Phys. Molec. Plant Pathol. 68, 95–104.
- Bonsen K.J.M., Scheffer R.J., Elgersma D.M. 1985. Barrier zone formation as a resistance mechanism of elms to Dutch elm disease. IAWA Bull. 6, 71–77.
- Booth C. 1959. Studies of *Pyrenomyces*: IV. *Nectria* (Part I). Mycol. Papers 73.
- Borecki Z. 2001. Nauka o chorobach roślin. PWRiL, Warszawa.
- Borlaug N.E. 1976. Forestry in a world of limited resources. In: XVI IUFRO World Congress International Union of Forest Research Organizations (Congress Report). Oslo, Norway, 171–245.
- Boroń P., Lenart-Boroń A., Mullett M. 2016. The distribution of *Dothistroma septosporum* and its mating types in Poland. For. Pathol. 46, 489–496.
- Borowska A. 1986. Grzyby. T. 16. Grzyby niedoskonałe (Deuteromycetes), Strzępczakowe (Hyphomycetes), ciemnobarwniakowe fialidowe (Dematiaceae Phialoconidiae). PWN, Warszawa.
- Bose S.K. 1961. Studies on *Massarina* Sacc. and related genera. Phytopathology 41, 151–213.
- Boyce J.S. 1923. A study of decay in Douglas fir in the Pacific Northwest. US Dept. Agric. Bul. 1163, 1–20.
- Boyce J.S. 1961. Forest pathology. Mc Graw Hill, New York.
- Braathe P. 1995. Birch dieback-caused by prolonged early spring thaws and subsequent frost. Norw. J. Agric. Sci. 20.
- Bradbury J.F. 1986. Guide to plant pathogenic bacteria. CAB Int. Mycol. Inst., Slough, UK.
- Bragança H., Diogo E., Moniz F., Amaro P. 2009. First report of pitch canker on pines caused by *Fusarium circinatum* in Portugal. Plant Dis. 93, 10, 1079.
- Brasier C.M. 1986. The d-factor in *Ceratocystis ulmi*; its biological characteristics and implications for Dutch elm disease. In: K.W. Buck (Eds.), Fungal virology. CRC Press, Boca Raton, Florida, 177–208.
- Brasier C.M. 1990. China and the origins of Dutch elm disease: an appraisal. Plant Path. 39, 5–16.
- Brasier C.M. 1991. *Ophiostoma novo-ulmi* sp. nov. causative agent of current Dutch elm disease pandemics. Mycopathologia 115, 151–161.
- Brasier C.M. 1996. *Phytophthora cinnamomi* and oak decline in southern Europe. Environmental constraints including climate change. Ann. Sci. For. 53, 347–258.
- Brasier C.M. 2000. Intercontinental spread and continuing evolution of the Dutch elm disease pathogens. In: C.P. Dunne (Ed.), The elms: breeding, conservation and disease management. Kluwer Acad. Publ., Boston, USA, 61–72.

- Brasier C.M., Buck K.M. 2002. Rapid evolutionary changes in a globally invading pathogen, the causal agent of Dutch elm disease. *Biol. Inv.* 3, 223–233.
- Brasier C.M., Kirk S.A. 2000. Survival of clones of NAN *Ophiostoma novo-ulmi* around its probable centre of appearance in North America. *Mycol. Res.* 104, 1322–1332.
- Brasier C.M., Kirk S.A. 2001. Designation of the EAN and NAN races of *Ophiostoma novo-ulmi* as subspecies. *Mycol. Res.* 105, 547–554.
- Brasier C.M., Kirk S.A. 2010. Rapid emergence of hybrids between the two subspecies of *Ophiostoma-novo-ulmi* with a high level of pathogenic fitness. *Plant Path.* 59, 186–199.
- Brasier C.M., Kirk S., Pipe N.D., Buck K.W. 1998. Rare interspecific hybrids in natural population of the Dutch elm disease pathogens *Ophiostoma ulmi* and *O. novo-ulmi*. *Mycol. Res.* 102, 45–57.
- Braun H. 1965. Geschichte der Phytomedizin. In: P. Sorauer, Handbuch der Pflanzenkrankheiten. I Bd. L. Lief. Paul Parey, Berlin.
- Breitenbach J., Kraenzlin F., Eds. 1986. Fungi of Switzerland. Vol. 2. Non-gilled fungi. Verlag Mykologia, Lucerne.
- Brill H., Bock E., Bauch J. 1981. Ueber die Bedeutung von Mikroorganismen im Holz von *Abies alba* Mill. fuer das Tannensterben. *Forst. Cbl.* 100, 195–206.
- Browning J.A., Simons D., Torres E. 1977. Managing host genes: Epidemiologic and genetic concepts. In: J.G. Horsfall, E.B. Cowling (Eds.), *Plant disease. An advanced treatise. Vol. 1: How disease is managed.* Academic Press, New York, 191–212.
- Bruhn J.N., Wetteroff Jr. J., Michail J.D., Kabrick J.M., Pickens J.B. 2000. Distribution of *Armillaria* species in upland Ozark Mountain forests with respect to side, overstory species composition and oaks decline. *J. For. Path.* 30, 43–60.
- Brüning D. 1964. Einfluss einer mineralischen Düngung auf einen mit „Dickungsschütte“ befallenen Kiefernbestand. *Allgem. Forstzeit.* 19, 28, 422.
- Buczacki S.T. 1973. Some factors governing mycelial establishment and lesion extension in the larch canker disease. *Eur. J. For. Path.* 3, 39–49.
- Burdon R.D., Low C.B. 1991. Performance of *Pinus ponderosa* and *Pinus jeffreyi* provenances in New Zealand. *Can. J. For. Res.* 21, 9, 1401–1414.
- Burkot-Klonowa L. 1971. O występowaniu grzyba *Discula brunneotingens* E.I. Meyer w sękach sosny zwyczajnej. *Pr. Kom. Nauk Roln. Kom. Nauk Leśn. PTPN*, 32, 3–8.
- Butin H. 1958. Untersuchungen zur Ökologie einiger Blauepilze an verarbeitetem Kiefernholz. *Flora* 155, 400–440.
- Butin H. 1973. Morphologische und taxonomische Untersuchungen an *Naemacyclus niveus* (Pers. ex Fr.) Fuck. ex Sacc. und verwandten Arten. *Eur. J. For. Path.* 3, 146–163.
- Butin H. 1981. Über den Rindenbranderreger *Fusicoccum quercus* Oudem. und andere Rindenpilze der Eiche. *Eur. J. For. Path.* 11, 33–44. *Mikol. Fitopatol.* 36, 93–105.
- Butin H. 1984. Triebspitzenschäden an *Pinus sylvestris*, verursacht durch *Sphaeropsis sapinea* (= *Diplodia pinea*). *Allg. Forst Zeitschr.* 50, 1256–1257.
- Butin H. 1995. *Tree diseases and disorders: causes, biology, and control in forest and amenity trees.* Oxford Univ. Press, Oxford.
- Butin H. 1996. *Krankheiten der Wald- und Parkbäume. Diagnose – Biologie – Bekämpfung.* Georg Thieme, Stuttgart.
- Butin H. 2011. *Krankheiten der Wald- und Parkbäume.* Eugen Ulmer, Stuttgart.
- Butin H., Kowalski T. 1984. Epidemisches Auftreten von *Scleroderris lagerbergii* an Kiefer in Polen. *Allg. Forstz.* 41, 1029.
- Butin H., Kowalski T. 1990. Die natürliche Astreinigung und ihre biologischen Voraussetzungen. V. Die Pilzflora der Kiefer, Fichte und Lärche. *Eur. J. For. Path.* 20, 44–54.

- Butin H., Richter J. 1983. Dothistroma – Nadelbräune: Eine neue Kiefernkrankheit in der Bundesrepublik Deutschland. Nachrichtenbl. Deut. Pflanzensch. 35(9), 129–131.
- Butin H., Wagner C. 1985. Mykologische Untersuchungen zur „Nadelröte“ der Fichte. Forstw. Cbl. 104, 178–186.
- Cannon P.F., Kirk P.M. 2007. Fungal families of the world. CABI, Oxfordshire, UK, Cambridge, USA.
- Capeci Z., Głaz J., Gorzelak A., Hawryś Z., Król A., Łopusiewicz R., ..., Zwoliński A. 1991. Stan lasów w Sudetach – przyczyny, przebieg i konsekwencje zamierania lasów oraz zadania dla gospodarki leśnej. Instytut Badawczy Leśnictwa, Warszawa.
- Capretti P., Korhonen K., Mugnai L., Romagnoli C. 1990. An intersterility group of *Heterobasidium annosum* specialized to *Abies alba*. Eur. J. For. Path. 20, 231–240.
- Capretti P., Panconesi A., Parrini C. 1987. Dieback of Aleppo and maritime pine in plantations in northern Maremma, Italy. Monti e Boschi 38(1), 42–46.
- Castillo P., Vovlas N. 2007. *Pratylenchus* (Nematoda: Pratylenchidae): Diagnosis, biology, pathogenicity and management. Nematology Monographs and Perspectives 6. Brill NV, Leiden.
- Castlebury L.A., Rossman A.Y., Hyten A.S. 2006. Phylogenetic relationships of *Neonectria/Cylindrocarpon* on *Fagus* in North America. Can. J. Bot. 84, 1417–1433.
- Catska V. 1993. Fruit tree replant problem and microbial antagonism in soil. Acta Hort. 324, 23–33.
- Cech T.L. 1994. Nadelkrankheiten und Kronenzustand der Fichte (*Picea abies* L.). Forstsch. Merkblätter, Forst. Bundes. 10, 1–10.
- Cech T.L. 1995a. Nadelkrankheiten und Kronenzustand der Weisstanne (*Abies alba* Mill.). Forstsch. Merkblätter, Forst. Bundesv. 11.
- Cech Th. 1995b. Absterben von Bergahorn (*Acer pseudoplatanus* L.) in Oberösterreich. Forstschutz-Aktuell. 16, 2–3.
- Cech T.L. 2004. Nadelschuetten der Laerche. Forstschutz. Aktuell. 32, 11–13.
- Chachulski Z. 1992. Chirurgia drzew. Agencja Wyd.-Rekl. Lerovil, Otwock.
- Chachulski Z. 2000. Chirurgia i pielęgnacja drzew. Wyd. Legraf, Warszawa.
- Chen Q., Guo W., Feng L., Ye X., Xie W., Huang X., Liu J. 2015. Data for transcriptome and proteome analysis of Eucalyptus infected with *Calonectria pseudoreteauidii*. Data Brief. 3, 24–28. <http://dx.doi.org/10.1016/j.dib.2014.12.008>.
- Chiba O., Tanaka K. 1968. The effect of sulphur dioxide on the development of pine needle blight caused by *Rhizosphaera kalkhoffii* Bubák. J. Jap. For. Soc. 50, 5, 135–139.
- Chmiel M.A. 2006. Checklist of Polish larger Ascomycetes. Krytyczna lista wielkoowocnikowych grzybów workowych Polski. Inst. Bot. W. Szafera PAN, Kraków.
- Chomicz, E. 2007. Bezinwazyjne metody wykrywania defektów wewnątrz pni drzew stojących (Tomograf PiCUS Sonic and PiCUS Treetronic). Leśn. Pr. Bad. 3, 117–122.
- Chou C.K.S. 1987. Crown wilt of *Pinus radiata* associated with *Diplodia pinea* infection of woody stems. Eur. J. For. Path. 17, 398–411.
- Chou C.K.S., MacKenzie M. 1988. Effect of pruning intensity and season on *Diplodia pinea* infection of *Pinus radiata* stem through pruning wounds. Eur. J. For. Path. 18, 437–444.
- Chwaliński K. 1978. Badania nad występowaniem okresów zagrożenia sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* L. przez askospory grzyba *Lophodermium pinastri* (Schrad.) Chevall. w Polsce. Roczn. AR Pozn. Rozpr. Nauk. 90, 1–42.
- Cicák A., Michál I. 2002. State of necrotic disease of beech stands in Slovakia. Mikol. Fitopatol. 36, 93–105.

- Cicák A., Michál I., Tsakov Ch., Petkov P. 2006. Actual status of the beech bark necrotic disease in North Western Bulgaria. *J. For. Sci.* 52, 226–232.
- Cieślak R. 2010. Występowanie genotypów *Heterobasidion annosum* (Fr.) Bref. sensu stricto w wybranych drzewostanach sosnowych rosnących na gruntach porolnych i patogeniczność tych genotypów dla sosny zwyczajnej. Uniwersytet Przyrodniczy, Poznań.
- Cieślak R., Łakomy P. 2009. The assessment of *Phlebiopsis gigantea* (Fr.) Jülich pine stumps treatment in stand growing in the first generation on the post arable soil. *Acta Sci. Pol., Silv. Calendar. Rat. Ind. Lignar.* 8(4), 31–36.
- Cieślińska M. 2005. Fitoplazmy roślin jagodowych – szkodliwość, metody wykrywania i identyfikacji. *Post. Nauk Roln.* 5, 43–53.
- Cieślińska M., Krajciczek K., Pałka A. 2022. Multigene characterization of 'Candidatus Phytoplasma ulmi'-related isolates associated with elm yellows disease of *Ulmus minor* Mill. in Poland. *For. Pathol.* 52, 2. <https://doi.org/10.1111/efp.1273>.
- Clark J., Barter G.W. 1958. Growth and climate in relation to dieback of yellow birch. *For. Sci.* 4, 343–364.
- Clark S.L., Schlarbaum S.E., Saxton A.M., Baird R. 2019. Eight-year blight (*Cryphonectria parasitica*) resistance of backcross-generation American chestnuts (*Castanea dentata*) planted in the southeastern United States. *For. Ecol. Manag.* 433, 153–161. <https://doi.org/10.1016/j.foreco.2018.10.060>.
- Cobb N.A. 1914. Citrus-root nematode. *J. Agric. Res.* 2, 217–230.
- Cobb N.A. 1919. A newly discovered nematode *Aphelenchus cocophilus* n. sp. connected with a serious disease of the coconut palm. *West Ind. Bull.* 17, 203–210.
- Cochard H., Breda N., Granier A., Aussenac G. 1992. Vulnerability to air embolism of tree European oak *Quercus petraea* [Matt.] Liebl., *Q. pubescens* Willdm., *Q. robur* L. *Ann. Sci. For.* 49, 225–233.
- Cooper J.I. 1979. Virus diseases of trees and shrubs. Chapman and Hall, London.
- Cooper J.I. 1993. Virus diseases of trees and shrubs. Chapman and Hall, London.
- Cooper J.I., Edwards M.L. 1981. The distribution of poplar mosaic virus in hybrid poplars and virus detection by ELISA. *Ann. Appl. Biol.* 99, 53–61.
- Cooper J.I., Edwards M.L., Siwecki R. 1986. The detection of poplar mosaic virus and its occurrence in a range of clones in England and Poland. *Eur. J. For. Pathol.* 16 (2), 116–125.
- Cooper J.E., Rao J.R. 2006. Molecular approaches to soil, rhizosphere and plant microorganism analysis. CABI Publ., Belfast.
- Courtois H. 1983. Zur Entstehung und zum Ablauf des Tannensterbens. *Holz-Zentralbl.* 109, 7, 93–94.
- Cox R.M., Malcolm J.W. 1997. Effects of duration of a simulated winter thaw on dieback and xylem conductivity of *Betula papyrifera*. *Tree Physiol.* 17, 389–396.
- Crane P.E., Hiratsuka Y., Currah R.S. 2000. Clarification of the life-cycle of *Chrysomyxa woroninii* on *Ledum* and *Picea*. *Mycol. Res.* 104, 581–586.
- Crane P.E., Hopkins A.J.M., Dick M., Bulman L.S. 2009. Behaviour of *Neonectria fockeliana* causing a pine canker disease in New Zealand. *Can. J. For. Res.* 39, 2119–2128.
- Crous P.W., Quaedvlieg W., Hansen K., Hawksworth D.L., Groenewald J.Z. 2014. *Phacidium* and *Ceuthospora* (*Phacidiaceae*) are congeneric: taxonomic and nomenclatural implications. *IMA Fungus* 5, 173–193.
- Cubeta M.A., Vilgalys R., Gonzales D. 1995. Molecular approaches for examining species concepts in *Rhizoctonia*. In: International Symposium on Rhizoctonia, ISR'95. Leeuwenhorst Congres Centrum. Noordwijkerhout, Holandia, 27–30 czerwca 1995.
- Cunninghton J.H., Powney R.A., Adair R.J., Finlay K.J. 2007. *Glomerella miyabeana* on willows in Australia. *Austr. Mycol.* 25, 69–72.

- Dai Y.C., Vainio E.J., Hantula J., Niemelä T., Korhonen K. 2002. Sexuality and intersterility within the *Heterobasidion insulare* complex. Mycol. Res. 106, 1435–1448.
- Darker G.D. 1932. The Hypodermataceae of conifers, contributions from the Arnold Arboretum of Harvard University. Jamaica Plain, USA.
- De Cleene M., de Ley J. 1976. The host range of crown gall. Bot. Rev. 42, 390–466.
- Delatour C. 1983. Les dépérissements de chênes en Europe. Rev. For. Franc. 15, 265–282.
- Delatour C., Guillaumin J.J. 1984. Un pourridié méconnu: Le *Collybia fusipes* (Bull. ex Fr.) Quell. C. R. Acad. Agric. France 70, 123–126.
- De Wet J., Burgess T., Slippers B., Preisig O., Wingfield B.D., Wingfield M.J. 2003. Multiple gene genealogies and microsatellite markers reflect relationships between morphotypes of *Sphaeropsis sapinea* and distinguish a new species of *Diplodia*. Mycol. Res. 107(5), 557–566.
- Dharne C.G. 1965. Taxonomic investigation of the discomycetous genus *Lachnellula* Karst. J. Phytopath. Z. 53, 2, 101–144.
- Dhingra O.D., Sinclair J.B. 1995. Basic plant pathology methods. CRC Press.
- DiCosmo F., Peredo H., Minter D.W. 1983. *Cyclaneusma* gen. nov., *Naemacyclus* and *Lasiostictis*, a nomenclatural problem resolved. Eur. J. For. Path. 13, 206–212.
- Diller J.D., Clapper R.B. 1969. Asiatic and hybrid chestnut trees in the eastern United States. J. For. 67, 328–331.
- Dłużniewska J. 2006. Przydatność biopreparatów do ochrony wierzby energetycznej (*Salix viminalis* L.) przed patogenami grzybowymi. Post. Ochr. Rośl. 46, 632–635.
- Dobies T. 2004. Nicienie – pasożyty roślin (*Nematoda*, *Tylenchida*, *Dorylaimida*) szkółek leśnych. Acta Sci. Pol. Silv. Calendar. Rat. Ind. Lignar. 3(2), 33–48.
- Domański S. 1952. Zgnilizny odziomkowe sosny zwyczajnej i próba oceny ich warunków rozwojowych. Sylwan 96, 5–30.
- Domański S. 1953. Badania nad przyczynami powstawania posuszu w starszych drzewostanach sosnowych w Wielkopolskim Parku Narodowym w Ludwikowie. Pr. Inst. Bad. Leśn. 93.
- Domański S. 1974. Zgorzel kory topoli występująca na *Populus simonii* 'Fastigiata' w Polsce w 1971. Rocz. Nauk Roln. 4, 177–193.
- Domański S. 1974–1992. Mała flora grzybów. T. 1. Basidiomycetes (Podstawczaki), Aphyllorales, cz. 1–7. PWN, Warszawa.
- Domański S. 1975. Mała flora grzybów. T. 1. Aphyllorales. Cz. 2. PWN, Warszawa.
- Domański S. 1976. Grzyby występujące w lasach uszkodzonych przez emisje przemysłowe w Górnośląskim i Krakowskim Okręgu Przemysłowym. III. Grzyby zasiedlające nadziemne części drzew w drzewostanach nieprzebudowanych w latach 1969–1975. Acta Agr. Silv. Ser. Silvestris 16, 39–64.
- Domański S. 1978. Fungi occurring in forests injured by air pollutants in Upper Silesia and Krakow industrial regions of Poland. VI. Higher fungi colonizing the roots of trees in converted forest stands. Act. Soc. Bot. Pol. 47, 285–296.
- Domański S. 1983. Fungi that destroyed a *Populus tremula* stand in Lagow Lubuski. Eur. J. For. Path. 13, 166–173.
- Domański S., Gumińska B., Lisiewska M., Nespiak A., Skirgiełło A., Truszkowska W. 1967. Mikoflora Bieszczadów Zachodnich. III. Acta Mycol. 3, 63–114.
- Domański S., Kowalski T. 1988. Untypical die-back of the current seasons shoots of *Pinus sylvestris* in Poland. Eur. J. For. Path. 18, 157–160.
- Domański S., Kowalski S., Kowalski T. 1976. Grzyby występujące w lasach uszkodzonych przez emisje przemysłowe w Górnośląskim i Krakowskim Okręgu Przemysłowym. IV. Grzyby wyższe powodujące choroby korzeni w nieprzebudowanych drzewostanach w latach 1971–1975. Acta Agr. Silv. Ser. Silvestris 16, 65–77.

- Domański S., Kowalski S., Kowalski T. 1977. Grzyby występujące w lasach uszkodzonych przez emisje przemysłowe w Górnośląskim i Krakowskim Okręgu Przemysłowym. V. Grzyby zasiedlające nadziemne części drzew w drzewostanach nieprzebudowanych w latach 1971–1975. *Acta Mycol.* 13, 229–243.
- Domański S., Orłoś H., Skirgiełło A. 1967. Grzyby (*Mycetes*). PWN, Warszawa.
- Dominik J. 1977. Ochrona lasu: podręcznik dla studentów wydziałów leśnych akademii rolniczych. PWRiL, Warszawa.
- Dominik J., Grzywacz A. 1998. Zagrożenie obcych gatunków drzew iglastych ze strony rodzimej entomofauny oraz mikroflory. *Fund. Rozwój SGGW*, Warszawa.
- Dominik T. 1969. Key to ectotropic mycorrhizae. *Fol. For. Pol.* 15, 309–328.
- Dominik T., Zaleski K. 1936. Groźna choroba wiązków i możliwości jej zwalczania. *Rocz. Nauk. Roln. Leśn.* 36, 169–176.
- Donaubauer E. 1961. Notizen über einige KiefernSchädlinge in Niederösterreich. *Forstl. Bundesversuchs. Informationsd.* 44.
- Donaubauer E. 1972. Distribution and hosts of *Scleroderris lagerbergii* in Europe and North America. *Eur. J. For. Path.* 2, 6–11.
- Donaubauer E. 1974. Über das Kiefernsterben in Österreich, *Scleroderris lagerbergii* Gremmen and *Cenangium ferruginosum* Fr. In: 100 Jahre Forstliche Bundesversuchsanstalt. Forstliche Bundesversuchsanstalt. Wien, 67–98.
- Dorworth Ch. 1995. Biological control of red alder (*Alnus rubra*) with fungus *Nectria ditissima*. *Weed Tech.* 9, 243–248.
- Dotzler M. 1991. Infektionsversuche mit *Rhizosphaera kalkhoffii* und *Lophodermium piceae* an unterschiedlich gestreßten Jungfichten (*Picea abies* [L.] Karst.). *Eur. J. For. Path.* 21, 107–123.
- Doyer C.M. 1925. Untersuchungen über die sogenannten Pestalozzia Krankheiten und die Gattung *Pestalozzia* de Not. *Medd. Phytopath. Lab. Willie Comm. Scholten* 9.
- Drenkhan R., Hanso M. 2009. Recent invasion of foliage fungi of pines (*Pinus* spp.) to the Northern Baltics. *For. Stud. – Metsand. Uurim.* 51, 49–64.
- Drozdowicz A., Ronikier A., Stojanowska W., Panek E. 2003. Myxomycetes of Poland. A checklist. *Krytyczna lista śluzowców Polski. Inst. Bot. W. Szafera PAN, Kraków.*
- Duda B., Orlikowski L. 2004. *Rhizoctonia solani* on coniferous seedlings in forest nurseries. *J. Plant Prot. Res.* 44(3).
- Dumas M.T., Boyonoski N.W. 1992. Scanning electron microscopy of mycoparasitism of *Armillaria* rhizomorphs by species of *Trichoderma*. *Eur. J. For. Path.* 22, 379–383.
- Dyrektwywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów. 2009. *Dz.Urz. UE*, L309.
- Eriksson J., Henning E. 1896. Die Getreideroste. Ihre Geschichte und Natur sowie Massregein gegen dieselben. P.A. Norstedt and Soner, Stockholm.
- Erwin D.C. 1973. Systemic fungicides: disease control, translocation, and mode of action. *Ann. Rev. Phytopath.* 11, 389–422.
- Evans H., Webber J. 2002. Pests and diseases. *Ann. Rep. Accounts For. Res.* 2000–2001, 12–23.
- Fałtynowicz W. 2003a. Różnorodność gatunkowa – porosty. W: A. Andrzejewski, A. Weigle (red.), *Różnorodność biologiczna Polski. Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, Warszawa*, 29–35.
- Fałtynowicz W. 2003b. The lichens, lichenicolous and allied fungi of Poland. An annotated checklist. *Krytyczna lista porostów i grzybów naporostowych Polski. Inst. Bot. W. Szafera PAN, Kraków.*
- Fan Z., Kabrick J.M., Shifley S.R. 2006. Classification and regression tree based survival analysis in oak-dominated forests of Missouri Ozark Highlands. *Can. J. For. Res.* 36, 1740–1748.

- Fan Z., Kabrick J.M., Spetich M.A., Shifley S.R., Jensen R.G. 2008. Oak mortality associated with crown dieback and oak borer attacks in Ozark Highlands. For. Ecol. Manag. 255, 2297–2305.
- Fassatiova O. 1983. Grzyby mikroskopowe w mikrobiologii technicznej. WN-T, Warszawa.
- Fawcett H.S. 1931. The importance of investigations on the effects of known mixtures of organisms. Phytopathology 21, 545–550.
- Filipowski B. 1937. Zwalczenie huby sosnowej (*Trametes pini*). Las Pol. 2, 8, 80–88.
- Flack N.J., Swinburne T.R. 1977. Host range of *Nectria galligena* Bres. and the pathogenicity of some Northern Ireland isolates. Trans. Br. Myc. Soc. 68, 185–192.
- Fox R.T.V. 1999. Fungal foes in your garden 41. Fuchsia rust. Mycologist 13, 2, 88.
- Fox R.T.V. (Ed.) 2000. *Armillaria* root rot: Biology and control of honey fungus. Intercept, Andover.
- Friedrich S.W., Cram M.M. 2002. The association of a *Longidorus* species with stunting and root damage of loblolly pine (*Pinus taeda* L.) seedlings. Plant Dis. 86(7), 803–807.
- Frankel S.J., Eav B.B., Kleijunas J.T., Shaw III C.G. 1994. Modelling the dynamics and impact of Annosus root disease in western North America. In: M. Johansson, J. Stenlid (Eds.), Proceedings of the Eighth IUFRO Conference on Root and Butt Rots, Sweden/Finland, August 1993. Swedish University of Agricultural Sciences, Uppsala, Sweden, 762–770.
- Fankhänel H. 1962. Zur Massenvermehrung, Lebensweise und Möglichkeit einer biologischen Bekämpfung der Kiefernadelgallmücke *Thecodiplosis brachyntera* Schwaegr. Beitr. Entomol. 12, 5/6, 732–748.
- Farr D.F., Bills G.F., Chamuris G.P., Rossman A.Y. 1995. Fungi on plants and plant products in the United States. APS Press, St. Paul, Minnesota, USA.
- Feau N., Vialle A., Allaire M., Tanguay P., Joly D.L., Frey P., ..., Hamelin R.C. 2009. Fungal pathogen (mis-)identifications: A case study with DNA barcodes on *Melampsora* rusts of aspen and white poplar. Mycol. Res. 113, 713–724.
- Freyer K. 1976a. Untersuchungen zur Biologie, Morphologie und Verbreitung von *Herpotrichia parasitica* (Hartig) E. Rostrup (vormals *Trichosphaeria parasitica* Hartig). I. Verbreitung und Morphologie. Eur. J. For. Pathol. 6, 152–166.
- Freyer K. 1976b. Untersuchungen zur Biologie, Morphologie und Verbreitung von *Herpotrichia parasitica* (Hartig) E. Rostrup (vormals *Trichosphaeria parasitica* Hartig). II. Infektionsweg, Wirtsspektrum und Kulturverhalten. Eur. J. For. Pathol. 6, 222–238.
- Freyer K., Aa van der H. 1975. Über *Pyrenochaeta parasitica* spec. nov., die Nebenfruchtform von *Herpotrichia parasitica* (Hartig) E. Rostrup (= *Trichosphaeria parasitica* Hartig). Eur. J. For. Pathol. 5, 177–182.
- Garrett S.D. 1956. Biology of root-infecting fungi. Cambridge University Press, Cambridge.
- Garrett S.D. 1965. Toward biological control of soil-borne plant pathogens. In: K.F. Baker, W.C. Snyder (Eds.), Ecology of soil-borne plant pathogens. University of California Press, Berkeley, CA, USA, 4–17.
- Garrett S.D. 1970. Pathogenic root-infecting fungi. Cambridge University Press, Cambridge.
- Gäumann E. 1930. Über eine neue Krankheit der Douglasien. Schweiz. Z. Forstwes. 81, 63–67.
- Gäumann E. 1959. Nauka o infekcyjnych chorobach roślin. Tłum. W. Błaszczak, S. Domański, T. Glaser, K. Mańka, K. Zaleski. PWRiL, Warszawa.
- Gibbs J.N., Greig B.J.W., Hickman I.T. 1987. An analysis of *Peridermium* stem rust of Scots pine in Thetford Forest in 1984 and 1985. Forestry 60(2), 203–218.
- Gibson I.A.S. 1979. Diseases of forest trees widely planted as exotics in the Tropics and Southern Hemisphere. Part 2. The genus *Pinus*. Commonwealth Forestry Institute – CMI, Oxford – Kew.
- Gieger T., Thomas F.M. 2002. Effects of defoliation and drought stress on biomass partitioning and water relations *Quercus robur* and *Q. petraea*. Basic. Appl. Ecol. 3, 171–181.

- Gierczak M. 1963. Badania nad zgorzelą siewek sosny i modrzewia. Pr. Kom. Nauk Roln. Kom. Nauk Leśn. PTPN 15(2), 131–145.
- Gierczak M. 1967. Mikrofora gleb w szkółkach leśnych a pasożytnicza zgorzel siewek. Acta Mycol. 3, 3–49.
- Gierczak M. 1972. Zbiorowiska grzybów glebowych i ściółkowych w niektórych roślinnych zespołach leśnych Puszczy Bukowej pod Szczecinem. Pr. Kom. Nauk Roln. Kom. Nauk Leśn. PTPN, 34, 13–59.
- Gil W., Mikułowski M. 2003. Wind-induced damage to Polish forests and the methods of mitigating its effect. In: B. Ruck, C. Kottmeier, C. Mattheck, C. Quine, G. Wilhelm (Eds.), International Conference Wind Effects on Trees. 16–18 September 2003, University of Karlsruhe, Germany, 349–356.
- Gil W., Paluch R. 2009. Rola hodowli lasu w ograniczaniu zamierania dębów w Polsce. Not. Nauk. Inst. Bad. Leśn. 1(81) XVII.
- Ginzburg M. 1961. Biologia i szkodliwość grzyba *Venturia tremulae* Aderh. w Polsce. Pr. Inst. Bad. Leśn. 211, 3–37.
- Glaser T. 1982. Występowanie i zwalczanie parcha (*Venturia saliciperda* Nüesch) na wiklinie (*Salix americana*). Roczn. AR Pozn. 137, Ogrodnictwo 10, 27–36.
- Glaser T., Tatarynowicz B. 1982. Przyczyny zamierania krzewów wikliny i próby zwalczania choroby. Roczn. AR Pozn. 137, 57–67.
- Glass E.H. 1975. Integrated pest management: rationale, potential, needs and implementation. Entomological Society of America 75. University of Minnesota.
- Gomathinayagam M., Jaleel C.A., Lakshmanan G.M.A., Panneerselvam R. 2007. Changes in carbohydrate metabolism by triazole growth regulators in cassava (*Manihot esculenta* Crantz); effects on tuber production and quality. C.R. Biologies 330, 644–655.
- Goodey J.B. 1960. Observations on the effects of the parasitic nematodes *Ditylenchus myceliophagus*, *Aphelenchoides composticola* and *Paraphelenchus myceliophorus* on the growth and cropping of mushrooms. Ann. Appl. Biol. 48, 655–664.
- Gosselin R. 1944. Studies in *Polystictus circinatus* and its relation to butt rot of Spruce. Bull. Serv. For. Quebec. 10, 44.
- Gottstein D., Gross D. 1992. Phytoalexins of woody plants. Trees 6, 55–68.
- Gorzela A., red. 1999. Zalesianie terenów porolnych. IBL, Warszawa.
- Gorzela A., Sierota Z., red. 1999. Stan środowiska leśnego w dolinie środkowej Odry po powodzi w 1997 r. IBL, Warszawa.
- Goto M. 1990. Fundamentals of bacterial plant pathology. Academic Press, San Diego, USA.
- Grad B., Kowalski T., Kraj W. 2009. Studies on secondary metabolite produced by *Chalara fraxinea* and its phytotoxic influence on *Fraxinus excelsior*. Phytopathology 54, 61–69.
- Gregory S.C. 1982. Bark necrosis of *Acer pseudoplatanus* L. in northern Britain. Eur. J. For. Path. 12, 157–167.
- Greig B.J. 1987. History of *Peridermium* stem rust of Scots pine (*Pinus sylvestris* L.) in Thetford Forest, East Anglia. Forestry 60, 2, 197–202.
- Greig B.J.W. 2007. Management of East England pine plantations affected by *Heterobasidion annosum* root rot. For. Pathol. 7, 392–397.
- Greig B.J., Gregory S.C., Strouts R.G. 1991. Honey fungus. For. Comm. Bull. 100, 1–11.
- Gremmen J. 1965. Three poplar-inhabiting *Drepanopeziza* species and their life history. Nova Hedwig. 9, 170–176.
- Gremmen J. 1978. Research on Dothichiza-bark necrosis (*Cryptodiaporthe populea*) in poplar. Eur. J. For. Path. 8, 362–368.
- Gremmen J., Kam M. 1970. Blister rust control in *Pinus strobus* nurseries. Ned. Bosb. Tijdschr. 42(2), 54–57.

- Gremmen J., de Kam M. 1977. *Ceratocystis fimbriata*, a fungus associated with poplar canker in Poland. Eur. J. For. Path. 7, 44–47.
- Grill D., Fachbach G., Brunegger A. 1983. REM-Beitrag zum Befall von *Chrysomyxa abietis* Teleutosporenlagern durch Mückenlarven. For. Path. 13, 409–414.
- Grill D., Lackner E., Scharner M. 1978. Untersuchungen an mit *Chrysomyxa abietis* befallenen Fichtennadeln. Phytion, Austria, 19, 71–82.
- Grzywacz A. 1977. Osutka świerka. Las Pol. 17, 14–15.
- Grzywacz A. 1979a. Mechanizm odporności nasion *Pinus sylvestris* L. na pasożytniczą zgorzel przedwzschodową. Zesz. Nauk. SGGW-AR Warsz. Rozpr. Nauk. 118.
- Grzywacz A. 1979b. Proweniencyjna podatność daglezi na szkocką osutkę. Sylwan 123, 1, 59–64.
- Grzywacz A. 1989. Grzyby chronione. PWRiL, Warszawa.
- Grzywacz A. 1990. Grzyby leśne. PWRiL, Warszawa.
- Grzywacz A., Aleksandrowicz-Trzczińska M., Szczepkowski A. 1998. Zagrożenia drzew iglastych obcego pochodzenia przez patogeniczne grzyby. W: J. Dominik, A. Grzywacz (red.), Zagrożenia obcych gatunków drzew iglastych ze strony rodzimej entomofauny oraz mikoflory. Fund. Rozw. SGGW, Warszawa.
- Grzywacz A. 1999a. Gatunkowa różnorodność biologiczna grzybów. Zesz. Nauk. AR Krak. 348, 63, 23–38.
- Grzywacz A. 1999b. Ważniejsze choroby infekcyjne. Zamieranie klonów. W: Nasze drzewa leśne. Klony. Monografie popularno-naukowe. T. 18. PWN, Warszawa.
- Grzywacz A. 2003. Różnorodność gatunkowa – grzyby. W: A. Andrzejewski, A. Weigle (red.), Różnorodność biologiczna Polski. Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, Warszawa, 21–28.
- Grzywacz A., Piętka J., Szczepkowski A. 2016. Gatunkowa różnorodność grzybów terenów leśnych Polski. Stud. Mater. Cent. Eduk. Przyr.-Leśn. 46(91), 43–51.
- Grzywacz A., Rosochacka J. 1980. The colour of *Pinus silvestris* L. seed and their susceptibility to damping-off. I. The colour and quality of seeds and fatty acids content of the seed coat. Eur. J. For. Pathol. 10, 2/3, 138–144.
- Grzywacz A., Ważny J. 1973. The impact of industrial air pollution on the occurrence of several important pathogenic fungi of forest threes in Poland. Eur. J. For. Path. 3, 3, 129–141.
- Gumińska B., Wojewoda W. 1988. Grzyby i ich oznaczenie. PWRiL, Warszawa.
- Hagle S.K. 2004. Larch needle cast ecology and management. Chapter 15.2. Forest insect and disease management guide for the northern and central Rocky Mountains. USDA Forest Service, Northern Region, State and Private Forestry.
- Hahn G.G. 1957. *Phacidiopycnis* (*Phomopsis*) canker and dieback of conifers. Plant Dis. Rep. 41, 7, 623–633.
- Halasz G. 2001. Fungi associated with the decline of black locust (*Robinia pseudoacacia* L.) plantations in Hungary. J. For. Sci. 47, 88–92.
- Halmschlager E., Butin H., Donaubaue E. 1992. Enophytische Pilze in Blättern und Zweigen von *Quercus petraea*. Eur. J. For. Path. 23, 51–63.
- Halmschlager E., Gabler A., Andrae F. 2000. The impact of *Sirococcus* shoot blight on radial and height growth of Norway spruce (*Picea abies*) in young plantations. For. Path. 30, 127–133.
- Hamelin R.C., Lecours N., Hansson P., Hellgren M., Laflamme G. 1996. Genetic differentiation within the European race of *Gremmeniella abietina*. Mycol. Res. 100, 49–56.
- Hansen E.M., Stone J.K., Capitano B.R., Rosso P., Sutton W., Winton L., ..., McWilliams M.G. 2000. Incidence and impact of Swiss needle cast in forest plantations of Douglas-fir in coastal Oregon. Plant Dis. 84, 773–779.
- Hansson P. 1998. Susceptibility of different provenances of *Pinus sylvestris*, *Pinus contorta* and *Picea abies* to *Gremmeniella abietina*. Eur. J. For. Path. 28, 21–32.

- Hantula J., Kasanen R., Kaitera J., Morrica S. 2002. Analyses of genetic variation suggest that pine rusts *Cronartium flaccidum* and *Peridermium pini* belong to the same species. *Mycol. Res.* 106, 203–209.
- Harrington T.C. 1981. Cycloheximide sensitivity as a taxonomic character in *Ceratocystis*. *Mycologia* 73, 1123–1129.
- Harrington T.C., Wingfield D.D. 1995. A PCR based identification method for species of *Armillaria*. *Mycologia* 87, 280–288.
- Harrison K.A. 1965. Willow blight and the survival of some *Salix* species in Nova Scotia. *Can. Plant Dis. Surv.* 45, 94–95.
- Hart J. 1965. Willow blight in Michigan. *Plant Dis. Rep.* 49, 1016.
- Hartig R. 1878. Die Zersetzungserscheinungen des Holzes der Nadelholzbäume und der Eiche in forstlicher botanischer und chemischer Richtung. Berlin.
- Hartig R. 1884. Ein neuer Parasit an Weisstanne, *Trichosphaeria parasitica* n. sp. *Allg. Forst. Jagdztg.* 60, 11–14.
- Hartig R. 1888. *Herpotrichia nigra* n. sp. *Allg. Forst. Jagdztg.* 64, 15–17.
- Hartig R. 1890. Eine Krankheit der Fichtentriebe. *Z. Forst- u. Jagdw.* 22, 667–670.
- Hartley C. 1921. Damping-off in forest nurseries. *U.S. Dept. Agr. Dept. Bull.* 934, 99.
- Hauptman T., Piskur B., de Groot M., Ogris N., Ferlan M., Jurc D. 2013. Temperature effect on *Chalara fraxinea*: heat treatment of saplings as a possible disease control method. *For. Path.* 43, 360–370.
- Hausen D.R., van Alfen N.K., Gilies K., Powell W.A. 1985. Naked ds RNA associated with hypovirulence of *Endothia parasitica* is packaged in fungal vesicles. *J. Gen. Virol.* 66, 1605–2614.
- Hayden K. J., Garbelotto M., Knaus B.J., Cronn R.C., Rai H., Wright J.W. 2014. Dual RNA-seq of the plant pathogen *Phytophthora ramorum* and its tanoak host. *Tree Genet. Genom.* 10, 489–502. <http://dx.doi.org/10.1007/s11295-014-0698-0>.
- Hayes A.J. 1980. Spore liberation in *Crumenulopsis sororia*. *Trans. Br. Mycol. Soc.* 74(1), 27–40.
- Hayes A.J., Newton N.G., Jolly G.M., Wood J., Anderson M.H. 1975. Incidence and importance of *Crumenula sororia* Karst. in eastern and northern Scotland. *Scot. For.* 29, 274–304.
- Heald F. D. 1937. Introduction to plant pathology. McGraw-Hill Book, New York.
- Hedgecock G.G. 1929. *Septoria acicola* and the brown-spot infection on longleaf pine. *Phytopathology* 65, 1389–1392.
- Henderson D.M., Prentice H.T. 1974. Spore morphogenesis of *Coleosporium tussilaginis*. *Trans. Brit. Mycol. Soc.* 63, 431–435.
- Hiemstra J.A., Harris D.C., Eds. 1998. A compendium of *Verticillium* wilts in tree species. Ponsen & Looijen, Wageningen.
- Hijink M.J. 1969. Growth reduction of *Picea abies* due to *Rotylenchus robustus*. *Meded. Rijksfac. Landbouwwet. Gent.* 34, 539–549.
- Hill L., Jones G., Atkinson A., Hector A., Hemery G.E., Brown N. 2019. Ash dieback in Britain may cost £15 billion. *Curr. Biol.* 29(9), 315–316.
- Hilszczański J., Sierpiński A. 2006a. Opiećek dwuplamkowy, główny sprawca zamierania dębów w Polsce. *Not. Nauk. Inst. Bad. Leśn.* 3(71) XIV.
- Hilszczański J., Sierpiński A. 2006b. *Agrilus* spp. – a main factor in oak decline. W: T. Oszako, S. Woodward (Eds.), Possible limitation of decline phenomena in broadleaved stands. FRI, Warsaw, 159–161.
- Hiratsuka Y. 1969. *Endocronartium*, a new genus for autoecious pine stem rusts. *Can. J. Bot.* 47, 1493–1495.
- Hoff R.J., McDonald G.I. 1993. Variation of virulence of white pine blister rust. *Eur. J. For. Path.* 23, 103–109.

- Hogenhout S.A., Oshima K., Ammar E.D., Kakizawa S., Kingdom H.N. Namba S. 2008. Phytoplasmas, bacteria that manipulate plants and insects. *Mol. Plant Pathol.* 9, 403–423.
- Holdenrieder O., Greig B.J.W. 1998. Biological method of control. In: S. Woodward, J. Stenlid, R. Karjalainen, A. Hüttermann (Eds.), *Heteronbasidion annosum*: Biology, ecology, impact and control. CAB Int., London, 235–259.
- Holdenrieder O., Sieber T. 1995. First report of *Mycosphaerella dearnessii* in Switzerland. *Eur. J. For. Path.* 25, 293–295.
- Holz B., Butin H. 1972. Über ein Vorkommen der Hauptfruchtform von *Potebniamyces coniferarum* (Hahn) Smerlis an der Douglasie. *Eur. J. For. Path.* 2, 129–133.
- Hoopen Ten G.M., Krauss U. 2006. Biology and control of *Rosellinia bunodes*, *Rosellinia necatrix* and *Rosellinia pepo*: A review. *Crop Prot.* 25, 89–107.
- Horsfall J.G., Dimond A.E. 1959. Plant pathology. I. The diseased plant. Academic Press, New York.
- Horsfall J.G., Dimond A.E. 1960. Plant pathology, an advanced treatise. III. The diseased population, epidemics and control. Academic Press, New York.
- Hubert E.E. 1931. An outline of forest pathology. John Wiley, New York.
- Hudson J., Adhikari M.K., Joshi S. 1988. Die-back of *Pinus patula*. *Banko-Janakari* 2(1), 41–44.
- Hughes S.J. 1976. Sooty moulds. *Mycologia* 68, 693–820.
- Hungerford R.D., Williams R.E., Marsden M.A. 1982. Thinning and pruning western white pine: A potential for reducing mortality due to blister rust. USDA, For. Serv. Res. Note INT – 322, 1–6.
- Hunt D.J. 1993. Aphelenchida, Longidoridae and Trichodoridae: Their systematics and biometrics. CAB Intern.
- Hutcheson S.W. 1998. Current concept of active defense in plants. *Ann. Rev. Phytopathol.* 36, 59–90.
- Hutchinson L.J. 1999. Wood-inhabiting microfungi isolated from *Populus tremuloides* from Alberta and northeastern British Columbia. *Can. J. Bot.* 77, 898–905.
- Iavicoli A., Boutet E., Buchala A., Métraux J.P. 2003. Induced systemic resistance in *Arabidopsis thaliana* in response to root inoculation with *Pseudomonas fluorescens* CHA0. *Mol. Plant-Microb. Interact.* 16, 851–858.
- Instrukcja ochrony lasu. T. 1 i 2. 2012. CILP, Warszawa.
- Ivory M.H. 1967. *Dothistroma* needle blight of pines: II. A new variety of *Dothistroma pini* Hulbary in Kenya. *Trans. Brit. Mycol. Soc.* 50, 289–297.
- Iwański M., Rudawska M., Leski T. 2006. Mycorrhizal associations of nursery grown Scots pine (*Pinus sylvestris* L.) seedlings in Poland. *Ann. For. Sci.* 63, 715–723.
- Iwański M., Rudawska M. 2007. Ectomycorrhizal colonization of naturally regenerating *Pinus sylvestris* L. seedlings growing in different micro-habitats in boreal forest. *Mycorrhiza* 17, 461–467.
- Jacobi W.R., Koski R.D., Harrington C., Witcosky I.I. 2007. Association of *Ophiostoma novo-ulmi* with *Scolytus schevyrewi* (Scolytidae) in Colorado. *Plant Dis.* 91, 245–247.
- Jacobs K., Wingfield M.J. 2001. *Leptographium* species. Tree pathogens, insect associates and agents of blue-stain. The American Phytopathological Society, St. Paul, Minnesota.
- Jakowlew W.G. 1971. Stan badań naukowych nad zwalczaniem zgorzeli siewek drzew leśnych w ZSRR. *Zesz. Probl. Post. Nauk Roln.* 127, 15–19.
- Jaleel C.A., Gopi R., Manivannan P., Panneerselvam R. 2007a. Responses of antioxidant defense system of *Catharanthus roseus* (L.) G. Don. to paclobutrazol treatment under salinity. *Acta Physiol. Plant.* 29, 205–209.
- Jaleel C.A., Manivannan P., Sankar B., Kishorekumar A., Gopi R., Somasundaram R., Panneerselvam R. 2007b. Induction of drought stress tolerance by ketoconazole in *Catharanthus*

- roseus* in mediated by enhanced antioxidant potentials and secondary metabolite accumulation. *Colloids Surf. B: Biointerfaces* 60, 201–206.
- Jaleel C.A., Gopi R., Kishorekumar A., Manivannan P., Sankar B., Panneerselvam R. 2008. Interactive effects of triadimefon and salt stress on antioxidative status and ajmalicine accumulation in *Catharanthus roseus*. *Acta Physiol. Plant.* 30, 287–292.
- Jalkanen R. 1985. The occurrence and importance of *Lophodermella sulcigena* and *Hendersonia acicola* on Scots pine in Finland. *Karstenia* 25, 53–61.
- Jalkanen R., Kurkela T. 1984. Damage and early height growth losses caused by *Melampsora pinitorqua* on Scots pine. *Folia For.* 587, 1–15.
- Jankowiak R. 2004. Interakcje między owadami kambiofagicznymi, grzybami i rośliną. *Kosmos* 53, 39–50.
- Jankowiak R., Stępniewska H., Bilański P., Kolarik M. 2014. Occurrence of *Phytophthora plurivora* and other *Phytophthora* species in oak forests of southern Poland and their association with site conditions and the health status of trees. *Folia Microbiol.* 59, 531–542.
- Jankowiak R., Bilański P., Paluch J., Kołodziej Z. 2016. Fungi associated with dieback of *Abies alba* seedlings in naturally regenerating forest ecosystems. *Fungal Ecol.* 24, 61–69.
- Jankowiak R., Stępniewska H., Bilański P., Taerum S.J. 2022. Fungi as potential factors limiting natural regeneration of pedunculate oak (*Quercus robur*) in mixed-species forest stands in Poland. *Plant Pathol.* 71, 805–817. <http://doi.org/10.1111/ppa.13529>.
- Jankowiak R., Stępniewska H., Taerum S., Bilański P. 2023. *Phytophthora* species cause sudden and severe decline of naturally regenerated European beech (*Fagus sylvatica* L.) seedlings. *Plant Pathol.* <http://doi.org/10.1111/ppa.13698>.
- Janse J.D. 1981. The bacterial disease of ash (*Fraxinus excelsior*) caused by *Pseudomonas syringae* subsp. *savastanoi* pv. *fraxini*. I. History, occurrence and symptoms. *Eur. J. For. Path.* 11, 306–315.
- Janse J.D. 1982. The bacterial disease of ash (*Fraxinus excelsior*) caused by *Pseudomonas syringae* subsp. *savastanoi* pv. *fraxini*. III. Pathogenesis. *Eur. J. For. Path.* 12, 218–231.
- Janse J.D. 2006. *Phytopathology. Principles and practice.* CABI Publ., Wallingford, UK.
- Jansen E., Forster B., Engesser R., Odermatt O., Meier F. 1992. Die Forstschutzsituation in der Schweiz 1991. *Allg. Forstzeit.* 7, 359.
- Jankiewicz L.S., Sobiczewski P. 1997. Fitoaleksyny i inne substancje związane z odpornością roślin przeciwko patogenom. W: L.S. Jankiewicz (red.), *Regulatory wzrostu i rozwoju roślin. T. 1. Właściwości i działanie.* Wyd. Nauk. PWN, Warszawa, 251–273.
- Jaszczak R., Miotke M. 2011. Zagrożenia polskich lasów i sposoby im przeciwdziałania w XIX wieku. *Sylwan* 155, 5, 340–349.
- Jaworski A. 1995. Charakterystyka hodowlana drzew leśnych. Gutenberg, Kraków.
- Jaynes R.A., DePalma N.K. 1984. Natural infection on nuts of *Castanea dentata* by *Endothia parasitica*. *Phytopathology* 74, 296–299.
- Johansson S.M., Pratt J.E., Asiegbu F.O. 2002. Treatment of Norway spruce and Scots pine stumps with urea against the root and butt rot fungus *Heterobasidion annosum* – possible modes of action. *For. Ecol. Manag.* 157, 87–100.
- Johnson G.R. 2002. Genetic variation in tolerance of Douglas-fir to Swiss needle cast as assessed by symptom expression. *Silvae Genetica* 51, 80–86.
- Johnston S.R., Boddy L., Weightman A.J. 2016. Bacteria in decomposing wood and their interactions with wood-decay fungi. *FEMS Microbiol. Ecol.* 92, 179, 1–12.
- Jönsson U. 2004. *Phytophthora* species and oak decline – can a weak competitor cause significant root damage in a nonsterilized acidic forest soil? *New Phytol.* 161, 211–222.
- Jung T., Blaschke H., Neumann P. 1996. Isolation, identification and pathogenicity of *Phytophthora* species from declining oak stands. *Eur. J. For. Path.* 26, 253–272.

- Jung T, Blaschke H, Oßwald W. 2000. Involvement of soilborne *Phytophthora* species in Central European oak decline and the effect of site factors on the disease. *Plant Path.* 49, 706–718.
- Jung T, Hansen E.M., Winton L., Oßwald W., Delatour C. 2002. Three new species *Phytophthora* from European oak forests. *Mycol. Res.* 106, 397–411.
- Jung T, Cooke E.E.L., Blaschke H., Duncan J.M., Oßwald W. 1999. *Phytophthora quercina* sp. nov. causing root rot of European oaks. *Mycol. Res.* 103, 785–798.
- Jung T, Nechwatal J. 2008. *Phytophthora gallica* sp. nov. a new species from rhizosphere soil of declining oak and reed stands in France and Germany. *Mycol. Res.* 112, 1195–1205.
- Jung T, Nechwatal J., Cooke E.E.L., Hartmann G., Blaschke H., Oßwald W., ..., Delatour C. 2003. *Phytophthora pseudosyringae* sp. nov. a new species causing root collar rot of deciduous tree species in Europe. *Mycol. Res.* 107, 772–789.
- Kabrick J.M., Dey D.C., Jensen R.G., Wallendorf M. 2008. The role of environmental factors in the Ozark Highlands. *For. Ecol. Manag.* 255, 1409–1417.
- Kacprzak M., Asiegbu F.O., Daniel G., Stenlid J., Mańka M., Johansson M. 2001. Resistance reaction of conifer species (European larch, Norway spruce, Scots pine) to infection by selected necrotrophic damping-off pathogens. *Eur. J. Plant Pathol.* 107(2), 191–207.
- Kado C. I., 2010. *Plant bacteriology*. APS Press, St. Paul, Minnesota, USA.
- Kaitera J. 1999. *Cronartium flaccidum* fruitbody production on *Melampyrum* spp. and some important alternate hosts to pine. *Eur. J. For. Path.* 29, 391–398.
- Kaitera J., Nuorteva H. 2006. Susceptibility of *Ribes* spp. to pine stem rust in Finland. *For. Path.* 36, 225–246.
- Kaitera J., Seitämäki L., Hantula J., Jalkanen R., Kurkela T. 1999. Morphological variation of *Peridermium pini* and *Cronartium flaccidum* aeciospores. *Mycol. Res.* 103(6), 677–683.
- Kałużna M., Fischer-Le Saux M., Pothier J.F., Jacques M.A., Obradović A., Tavares F., Stefani E. 2021. *Xanthomonas arboricola* pv. *juglandis* and pv. *corylina*: Brothers or distant relatives? Genetic clues, epidemiology, and insights for disease management. *Mol. Plant. Pathol.* 22, 1481–1499.
- Kamińska M. 2004. Choroby roślin ogrodniczych powodowane przez fitoplazmy. Hortpress, Warszawa.
- Kamińska M. 2010. Czarcie miotły roślin iglastych źródłem nowych odmian – pochodzenie i zagrożenia. *Zesz. Probl. Post. Nauk Roln.* 554, 41–48.
- Kanematsu S., Hayashi T., Kudo A. 1997. Isolation of *Rosellinia necatrix* mutants with impaired cytochalasin E production and its pathogenicity. *Ann. Phytopathol. Soc. Jpn.* 63, 425–431.
- Karadzic D., Knezevic M., Mihajlovic L. 1990. Results of research into causes of tree death in Austrian pine (*Pinus nigra* Arn.) plantations on Zlatibor and proposal of protection measures. *Zastita Bilja* 41(2), 191–200.
- Karadžić D., Milijašević T. 2008. The most important parasitic and saprophytic fungi in Austrian pine and Scots pine plantations in Serbia. *Bull. Fac. For.* 97, 147–170.
- Karssen G. 2002. The plant-parasitic nematode genus *Meloidogyne* Göldi, 1892 (Tylenchida) in Europe. Brill NV, Leiden.
- Kasson M.T., Livingston W.H. 2009. Spatial distribution of *Neonectria* species associated with beech bark disease in northern Maine. *Mycologia* 101, 190–195.
- Käärik A. 1980. Fungi causing sap stain in wood. The Swedish University of Agricultural Sciences. Uppsala, Dokument IRG/WP/199.
- Keca N. 2003. Test *Populus x euramericana* v. *Pannonia* resistance to the attack of *Discosporium populeum* (Sacc.) Sutton by artificial infections. *Glasnik Sumar. Fac. Univ. Beogradu* 86, 123–133.
- Keitt G.W. 1959. History of plant pathology. In: J.G. Horsfall, A.F. Diamond (Eds.), *Plant pathology: an advanced treatise*. I. Academic Press, New York, 61–97.

- Kessler K.J. 1992. How to recognize and control sooty moulds. HT-69, USDA, Forest Service.
- Kimbar R. 2011. Wady drewna. Wyd. Robert Kimbar, Osiek.
- Kiraly Z., Farkas G.L. 1959. Biochemical trends in plant pathology. J. Phytopathol. 34, 341–364.
- Kirisits T. 2010. Eingeschleppte Krankheitserreger an Waldbäumen und Klimawandel. In: W. Rabitsch, F. Essl (Eds.), Aliens Neobiota und Klimawandel – Eine verhängnisvolle Affäre? Bibliothek der Provinz, Weitra, 59–69.
- Kirisits T., Cech T.L. 2009. Eschentriebsterben: Ursache, Symptome, Empfehlungen. KfV Info 59, 17–19.
- Kirk P.M., Cannon P.F., David J.C., Stalpers J.A. 2001. Dictionary of fungi, 9th ed. CAB Int., Wallingford, UK.
- Kirk P.M., Cannon P.F., Minter D., Stalpers J.A., Eds. 2008. Dictionary of the fungi, 10th ed. CAB Int., Wallingford, Oxon.
- Kistler B.R., Merrill W. 1978. Etiology, symptomology, epidemiology and control of *Naemaclycus* needlecast of Scotch pine. Phytopathology 68, 267–271.
- Kluk K. 1786–1788. Dykcyonarz roślinny... t. I, II, III. Drukarnia Kieży Piiarów, Warszawa.
- Kochman J. 1958. Zgorzel kory topoli powodowana przez grzyb *Valsa sordida* Nitschke i warunki jej występowania w Polsce. Rocz. Dendr. 12, 66–103.
- Kochman J. 1960. O nowych dla Polski mączniakach prawdziwych. Acta Agrobot. 9, 2, 89–97.
- Kochman J. 1973. Fitopatologia. PWRiL, Warszawa.
- Kochman J. 1986. Zarys mikologii dla fitopatologów. Wyd. SGGW-AR, Warszawa.
- Kochman J., Majewski T. 1970. Grzyby. T. 4. Glonowce (Phycomycetes), Wroślikowe (Peronosporales). PWN, Warszawa.
- Kochman J., Majewski T. 1973. Grzyby. T. 5. Podstawczaki (Basidiomycetes), Główniowe (Ustilaginales). PWN, Warszawa.
- Kochman J., Majewski T., Mańka K., red. 1978. Twórcy polskiej fitopatologii. PTF, Poznań.
- Koehler W. 1968. Patologia i ochrona lasu. PWRiL, Warszawa.
- Koiwa T., Sakuyama T., Takahashi K. 1997. Damage to Japanese pines caused by *Cenangium ferruginosum* in northern Honshu, Japan. In: G. Laflamme, J.A. Bérubé, R.C. Hamelin (Eds.), Foliage, shoot and stem diseases of trees. Proceedings of the IUFRO working party 7.02.02 Meeting, May 25–31, 1997. Natural Resources Canada, Canadian Forest Service, Laurentian Forestry Centre, Sainte-Foy, Quebec, 95–102.
- Kope H.H., Trotter D. 1998. Evaluation of mancozeb and propiconazole to control *Keithia* blight of container-grown western red cedar. For. Chron. 74, 583–587.
- Korhonen K. 1978a. Infertility and clonal size in the *Armillariella mellea* complex. Karstenia 18, 31–42.
- Korhonen K. 1978b. Intersterility groups of *Heterobasidion annosum*. Comm. Inst. For. Fenn. 94(6).
- Kowalski J. 1963. Z badań nad biologią grzybów *Venturia populina* (Vuill.) Fabr. i *V. tremulae* Aderh. Acta Agrobot. 14, 71–100.
- Kowalski S. 1970. Mycorrhizal synthesis of *Pinus sylvestris* L. and *Fomes annosus* (Fr.) Cke. Bull. Acad. Pol. Sci. 5, 18, 7, 405–408.
- Kowalski S. 1977. Zgorzel siewek daglezi (*Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco) w namiocie foliowym na tle mikologicznej analizy substratów używanych jako podłoże hodowlane. Rocz. Nauk Roln. Ser. B, 7, 2, 29–36.
- Kowalski S. 1980a. *Cylindrocarpon destructans* (Zins.) Scholt. sprawca zamierania samosiewu jodły (*Abies alba* Mill.) w niektórych drzewostanach górskich południowej Polski. Acta Agr. Silv., Ser. Silv. 19, 57–73.
- Kowalski S. 1980b. Influence of soil fungi community in selected mountain stands on the development of *Cylindrocarpon destructans* (Zins.) Scholt. Acta Soc. Bot. Pol. 49, 487–492.

- Kowalski S. 1987. Mycotrophy of trees in converted stands remaining under strong pressure of industrial pollution. *Angew. Botanik* 61, 65–83.
- Kowalski S. 1996. Biodiversity of soil fungi in converted stand of *Pinus sylvestris* L. as an indicator of environment degradation as the effect of industrial pollution. *Phytopathol. Pol.* 12, 163–175.
- Kowalski S. 1997. Praktyczne aspekty mikotrofizmu w szkółkach leśnych. *Sylvan* 141, 6, 5–16.
- Kowalski S., red. 2007. Ektomikoryzy. Nowe biotechnologie w polskim szkółkarstwie leśnym. CILP, Warszawa.
- Kowalski S. 2009. Mikoryzacja. W: W. Wesoły, M. Hauke (red.), *Szkółkarstwo leśne od A do Z*. CILP, Warszawa, 195–200.
- Kowalski S., Obłóza E., Wojewoda W. 1996. Susceptibility of ectomycorrhizal and ectendomycorrhizal fungi to pH of the environment. *Acta Mycol.* 31, 127–136.
- Kowalski S., Obłóza E. 1997. Badania mikotrofizmu samosiewu sosny pospolitej (*Pinus sylvestris* L.) po pożarze lasu w Rudach Raciborskich. *Zesz. Nauk. AR Krak.* 326, Leśnictwo 26, 75–88.
- Kowalski T. 1981. Grzyby występujące w drzewostanach objętych szkodliwym oddziaływaniem emisji przemysłowych w Górnośląskim i Krakowskim Okręgu Przemysłowym. VII. Grzyby nadrzewne występujące w uprawach leśnych w przebudowanym drzewostanie sosnowym w Pniowcu w Górnośląskim Okręgu Przemysłowym. *Acta Agric. Silv., Ser. Silv.* 20, 41–58.
- Kowalski T. 1982a. Fungi infecting *Pinus sylvestris* needles of various ages. *Eur. J. For. Path.* 12(3), 182–190.
- Kowalski T. 1982b. Vorkommen von Pilzen in durch Luftverunreinigung geschädigten Wäldern im Oberschlesischen und Krakauer Industriegebiet. VIII. Mykoflora von *Larix decidua* an einem Standort mit mittlerer Immissionsbelastung. *Eur. J. For. Path.* 12(4–5), 262–272.
- Kowalski T. 1983a. Grzyby zasiedlające przewężenia w okolicy szyi korzeniowej sosny zwyczajnej i czarnej w uprawach doświadczalnych w Pniowcu (GOP). *Zesz. Probl. Post. Nauk Roln.* 275, 171–183.
- Kowalski T. 1983b. *Scleroderris lagerbergii* i jego patogeniczność na drzewach iglastych. *Sylvan* 6, 33–43.
- Kowalski T. 1983c. Vorkommen von Pilzen in durch Luftverunreinigung geschädigten Wäldern im Oberschlesischen und Krakauer Industriegebiet. IX. Mykoflora von *Quercus robur* L. und *Q. rubra* L. an einem Standort mit mittlerer Immissionsbelastung. *Eur. J. For. Path.* 13(1), 46–59.
- Kowalski T. 1987. Porażenie sosny czarnej przez *Gremmeniella abietina* [= *Scleroderris lagerbergii*] w lasach Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. *Sylvan* 126(8), 31–39.
- Kowalski T. 1988a. Zur Pilzflora toter Kiefernadeln. *Zeitschr. Mykol.* 54(2), 159–173.
- Kowalski T. 1988b. *Cyclaneusma (Naemacyclus) minus* a *Pinus sylvestris* in Polen. *Eur. J. For. Path.* 18, 176–183.
- Kowalski T. 1988c. Erstnachweis von *Lophodermella sulcigena* in Polen. *Eur. J. For. Path.* 18, 445–447.
- Kowalski T. 1989. Interrelationship among *Lophodermium seditiosum*, *L. pinastri* and *Cyclaneusma minus* in pine plantations (*Pinus sylvestris* L.). In: W. Merrill, M.E. Ostry (Eds.), *Recent research on foliage diseases. Conference Proceedings, 29.05–2.06.1989*. Carlise, Pennsylvania, 13–18.
- Kowalski T. 1990. Fungi infecting the shoots and stems of *Pinus sylvestris* and *P. nigra* in southern Poland. *Bull. Finn. For. Res. Inst.* 360, 15–29.

- Kowalski T. 1991. Oak decline: I. Fungi associated with various disease symptoms on over-ground portions of middle-aged and old oak (*Quercus robur* L.). Eur. J. For. Path. 21, 136–151.
- Kowalski T. 1993. Fungi in living symptomless needles of *Pinus sylvestris* with respect to some observed disease processes. J. Phytopathol. 139, 129–145.
- Kowalski T. 1996. Jesienna osutka igieł *Pinus sylvestris* a emisje przemysłowe. W: Materiały z Sympozjum „Reakcje biologiczne drzew na zanieczyszczenia przemysłowe”. Red. R. Siwecki. III Krajowe Sympozjum, Kórnik 23–26 maja 1994. Wyd. Sorus, 515–519.
- Kowalski T. 1998. A study on *Cenangium* shoot dieback of *Pinus sylvestris* L. in Poland. In: Th.L. Cech, G. Hartmann, Ch. Tomiczek (Eds.), Proceedings of a Workshop of the IUFRO Working Party 7.02.06 “Disease/environment interactions in forest decline”. Vienna, Austria, March 16–21, 1998. Federal Forest Research Centre, Vienna, Austria, 73–81.
- Kowalski T. 1999. Skrętał sosny. Bibl. Leśn. 105. Wyd. Świat, Warszawa.
- Kowalski T. 2000. Czy *Gremmeniella abietina* zagraża świerkom? Głos Lasu 2, 12–13.
- Kowalski T. 2001. O zamieraniu jesionów. Tryb. Leśn. 4, 6–7.
- Kowalski T. 2002. *Fusarium circinatum* – stan zagrożenia chorobowego sosen w Europie. Sylwan 12, 39–43.
- Kowalski T. 2006. *Chalara fraxinea* sp. nov. associated with dieback of ash (*Fraxinus excelsior*) in Poland. For. Path. 36, 264–270.
- Kowalski T. 2007. Czerwona plamistość igieł sosny. Głos Lasu 2, 16–17.
- Kowalski T., Andruch K. 2010. *Herpotrichia* needle browning on *Abies alba* in the Lesko Forest District stands: disease intensity and associated fungi. Phytopathologia 55, 21–34.
- Kowalski T., Bartnik C. 2010. Morphological variation in colonies of *Chalara fraxinea* isolated from ash (*Fraxinus excelsior* L.) stem with symptoms of dieback and effects of temperature on colony growth and structure. Acta Agrobot. 63(1), 99–106.
- Kowalski T., Bednarz B. 2017. *Eutypella parasitica* – nowy patogen powodujący raki na pniach klonów (*Acer* spp.) w Polsce. Sylwan 161(8), 630–638.
- Kowalski T., Bilański P. 2021. Fungi detected in the previous year’s leaf petioles of *Fraxinus excelsior* and their antagonistic potential against *Hymenoscyphus fraxineus*. Forests 12, 1412.
- Kowalski T., Bilański P. 2022. Fungicolous fungi on pseudosclerotial plates and apothecia of *Hymenoscyphus fraxineus* and their biocontrol potential. Microorganisms 10, 2250.
- Kowalski T., Bilański P., Holdenrieder O. 2015. Virulence of *Hymenoscyphus albidus* and *H. fraxineus* on *Fraxinus excelsior* and *F. pennsylvanica*. PLoS ONE 10(10), e0141592.
- Kowalski T., Bilański P., Kraj W. 2017. Pathogenicity of fungi associated with ash dieback towards *Fraxinus excelsior*. Plant Pathol. 66(8), 1228–1238.
- Kowalski T., Budnik M. 1976. Grzyby występujące w drzewostanach objętych szkodliwym oddziaływaniem emisji przemysłowych w Górnośląskim Okręgu Przemysłowym. I. Próba oceny występowania *Lophodermium pinastri* /Schrad/ Chev. na podstawie oznak etiologicznych na igłach sosnowych w ściole. Acta Mycol. 12(1), 131–139.
- Kowalski T., Budnik M. 1977. Grzyby występujące w lasach uszkodzonych przez emisje przemysłowe w Górnośląskim i Krakowskim Okręgu Przemysłowym. II. Grzyby wyizolowane z plam infekcyjnych na żywych igłach sosnowych. Acta Mycol. 13, 133–141.
- Kowalski T., Białołbrzeski M., Ostafińska A. 2013. The occurrence of *Hymenoscyphus pseudoalbidus* apothecia in the leaf litter of *Fraxinus excelsior* stands with ash dieback symptoms in southern Poland. Acta Mycol. 48(2), 135–146.
- Kowalski T., Czekał A. 2010. Symptomy chorobowe i grzyby na zamierających jesionach (*Fraxinus excelsior* L.) w drzewostanach Nadleśnictwa Staszów. Leśn. Pr. Bad. 71, 357–368.
- Kowalski T., Domański S. 1983. Występowanie i przyczyny odwierzchołkowego zamierania pędów *Pinus nigra*, *P. sylvestris* i *P. strobus* w niektórych drzewostanach południowej Polski w latach 1979–1980. Acta Agric. Silv. Ser. Silv. 20, 19–34.

- Kowalski T., Holdenrieder O. 2009a. The teleomorph of *Chalara fraxinea*, the causal agent of ash dieback. For. Path. 39, 304–308.
- Kowalski T., Holdenrieder O. 2009b. Pathogenicity of *Chalara fraxinea*. For. Path. 39, 1–7.
- Kowalski T., Jankowiak R. 1998. First record of *Dothistroma septospora* (Dorog.) Morelet in Poland: a contribution to the symptomology and epidemiology. Phytopathol. Pol. 16, 15–29.
- Kowalski T., Kehr R. 2016. Stand des Eschentriebsterbens und zunehmende Schäden an Buche und Berg-Ahorn. In: D. Dujesiefken (Eds.), Jahrbuch der Baumpflege. Haymarket Media Braunschweig, 63–83.
- Kowalski T., Kraj W., Bednarz B. 2016. Fungi on stems and twigs in initial and advanced stages of dieback of European ash (*Fraxinus excelsior*) in Poland. Eur. J. For. Res. 135(3), 565–579.
- Kowalski T., Kraj W., Szeszycki T. 2012. Badania nad zamieraniem jesionu w drzewostanach Nadleśnictwa Rokita. Acta Agraria Silv., Ser. Silv. 50, 3–22.
- Kowalski T., Krygier J. 1996. Mycological study on symptomless and diseased needles in pine stand attacked by *Lophodermella sulcigena*. Phytopath. Pol. 11, 159–168.
- Kowalski T., Lang K.J. 1984. Die Pilzflora von Nadeln, Trieben und Ästen unterschiedlich alter Fichten [*Picea abies* (L.) Karst.] mit besonderer Berücksichtigung von Fichtensterben betroffener Altbäume. Forstwiss. Cbl. 103(6), 349–360.
- Kowalski T., Łukomska A. 2005. Badania nad zamieraniem jesionu (*Fraxinus excelsior* L.) w drzewostanach Nadleśnictwa Włoszczowa. Acta Agrobot. 59, 2, 429–440.
- Kowalski T., Materniak P. 2007. Disease symptoms and their frequency of occurrence in sycamores (*Acer pseudoplatanus* L.) in the Rymanów Forest Unit stands. Acta Agrobot. 60, 123–133.
- Kowalski T., Nawrot-Chorabik K., Grad B., Leszczyński K. 2016. Influence of culture conditions on medium discoloration and mycelial growth of *Dothistroma septosporum*. For. Pathol. 46, 507–514.
- Kowalski T., Poźdźzik P. 1993. Grzyby endofityczne w żywych igłach *Pinus sylvestris* L. Acta Agric. Silv. Ser. Silv. 31, 17–30.
- Kowalski T., Rzepecka M., Twaróg S. 1994. Badania nad porażeniem *Pinus nigra* przez *Crumenulopsis sororia* w warunkach szkodliwego oddziaływania imisji przemysłowych. Acta Agric. Silv. Ser. Silv. 32, 69–80.
- Kowalski T., Stańczykiewicz A. 2000. Communities of endophytic fungi in twigs and needles of *Pinus sylvestris* affected to a different degree by air pollution. Phytopathol. Pol. 19, 69–87.
- Kowalski T., Wysocka G., Stępień T. 1998. Epidemiczne porażenie przez *Dothistroma septospora* (Dorog.) Morelet plantacyjnej uprawy nasiennej *Pinus nigra* Arn. w Nadleśnictwie Miechów. Acta Agr. Silv. Ser. Silvestris 36, 31–48.
- Kowalski T., Zych P. 2002a. Fungi isolated from living symptomless shoots of *Pinus nigra* growing in different site conditions. Österr. Z. Pilzk. 11, 107–116.
- Kowalski T., Zych P. 2002b. Endophytic fungi in needles of *Pinus nigra* growing under different site conditions. Pol. Bot. J. 47(2), 251–257.
- Kozarski P. 2009. Impregnaty dla leśnictwa. CILP, Warszawa.
- Kozłowska C. 1957. Badania nad zwalczaniem grzyba zgorzelowego *Fusarium bulbigenum* Cke. Mass. v. *hiasticola* (Rostr.) Wr. Roczn. Nauk Leśn. 15, 237–255.
- Kozłowska C. 1968. Występowanie chorób topól w Polsce w latach 1964 i 1965. Pr. Inst. Bad. Leśn. 351–353, 122–130.
- Kozłowska C. 1970. Występowanie chorób grzybowych na terenie lasów polskich w latach 1966–1968. Pr. Inst. Bad. Leśn. 389, 83–97.
- Kozłowska C. 1971. Badania nad biologią grzyba *Chondroplea populea* (Sacc.) Kleb. (*Dothichiza populea* Sacc. Briard) oraz próby jego zwalczania. Pr. Inst. Bad. Leśn. 396, 67–160.

- Kozłowska M., Czekala Ł. 2017. Stilbeny i ich znaczenie w odporności roślin. *Progr. Plant Prot.* 55(1), 7–35.
- Kozłowska M., Konieczny G. 2003. *Biologia odporności roślin na patogeny i szkodniki*. Wyd. AR, Poznań.
- Krahl-Urban J., Liese J., Schwertfeger F. 1944. Das Eichensterben im Forstamt Hellefeld. *Z. Gesamte Forstw.* 76, 70–86.
- Kraj W. 2009. Genetic polymorphism of Polish strains of *Gremmeniella abietina* and *Brunchorstia pinea* var. *cembrae*. *Dendrobiology* 61, 13–21.
- Kraj W., Kowalski T. 2008. Genetic variation in Polish strains of *Gremmeniella abietina*. *For. Path.* 38(3), 203–217.
- Kraj W., Kowalski T. 2013. Microspatial genetic diversity of *Dothistroma septosporum*. *For. Pathol.* 43(1), 42–50.
- Krajewski K.J. 2001. Chemiczne środki ochrony drewna przed korozją biologiczną. W: J. Ważny, J. Karyś (red.), *Ochrona budynków przed korozją biologiczną*. Arkady, Warszawa.
- Krajewski A., Witomski P. 2003. *Ochrona drewna*. Wyd. SGGW, Warszawa.
- Krajewski A., Witomski P. 2005. *Ochrona drewna surowca i materiału*. Wyd. SGGW, Warszawa.
- Krajewski A., Witomski P. 2012. *Korozja biologiczna drewna materialnych dóbr kultury*. Poradnik konserwatorski. Wyd. SGGW, Warszawa.
- Krawczyk K., Łochyńska M. 2020. Identification and characterization of *Pseudomonas syringae* pv. *mori* affecting white mulberry (*Morus alba*) in Poland. *Eur. J. Plant Pathol.* 158, 281–291. <https://doi.org/10.1007/s10658-020-02074-x>
- Krehan H. 1989. Das Tannensterben in Europa. Eine Literaturstudie mit kritischer Stellungnahme. *FBVA Berichte* 39. Forstlichen Bundesversuchsanstalt, Wien.
- Krokene P., Solheim H., Christiansen E. 2001. Induction of disease resistance in Norway spruce (*Picea abies*) by necrotizing fungi. *Plant Pathol.* 50, 230–233.
- Kryczyński S. 2005a. *Podstawy fitopatologii*. Fund. Rozwój SGGW, Warszawa.
- Kryczyński S. 2005b. *Zasady identyfikacji i klasyfikacji wirusów roślin*. Fund. Rozwój SGGW, Warszawa.
- Kryczyński S. 2010. *Wirusologia roślinna*. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.
- Kryczyński S. 2014. *Polski leksykon fitopatologiczny*. Wyd. SGGW, Warszawa.
- Kryczyński S., Mańka M., Sobiczewski P. 2002. *Słownik fitopatologiczny*. Hortpress, Warszawa.
- Kryczyński S., Szyndel M.S. 2009. Wirusy jako patogeny drzew i krzewów leśnych. *Post. Nauk Roln.* 5–6, 77–95.
- Kryczyński S., Weber Z., red. 2011a. *Fitopatologia*. T. 1. *Podstawy fitopatologii*. PWRiL, Poznań.
- Kryczyński S., Weber Z., red. 2011b. *Fitopatologia*. T. 2. *Choroby roślin uprawnych*. PWRiL, Poznań.
- Krzywański Z. 1970. Fitoaleksyny. *Wiad. Bot.* 2, 14, 109–124.
- Kubiak K., Żółciak A., Damszel M., Lech P., Sierota Z. 2017. *Armillaria* pathogenesis under climate changes. *Forests* 8, 100.
- Kuhlman E.G., Hodges C.S. Jr, Froelich R.C. 1976. Minimizing losses to *Fomes annosus* in the southern United States. *USDA For. Serv. Res. Pap.* SE-151. Southeast. For. Exp. Stat., Asheville, North Carolina.
- Kujawa A., Ruszkiewicz-Michalska M., Kałucka I., red. 2020. *Grzyby chronione Polski*. Rozmieszczenie, zagrożenia, rekomendacje ochronne. *Inst. Środ. Roln. Leśn. PAN, Poznań*.
- Kujawska M.B., Rudawska M., Wilgan R., Leski T. 2021. Similarities and differences among soil fungal assemblages in managed forests and formerly managed forest reserves. *Forests* 12, 353.

- Kulej M. 2001. Zmienność oraz wartość hodowlana modrzewi różnych pochodzeń z terenu Polski w warunkach siedliskowych Beskidu Sądeckiego. Zesz. Nauk. AR Krak. Rozpr. 273.
- Kulej M. 2006. Resistance of larches of polish provenances to larch canker *Lachnellula willkommii* (Hartig) Dennis under mountain conditions of the Sącz Beskid. EJPAU 9, 2.
- Kurkela T. 1969. Antagonism of healthy and diseased ericaceous plants to snow blight on Scots pine. Acta For. Fenn. 101, 1–7.
- Kurkela T. 1979. *Lophodermium seditiosum* Minter et al. with a needle cast epidemic on Scots pine. Fol. For. 303, 1–11.
- Kurkela T. 1990. *Crumenulopsis sororia* in basal cankers of Scots pine on afforested abandoned fields. Bull. Finish Forest Res. Inst. 360, 109–113.
- Kurkela T., Jalkanen R. 1990. Revealing past needle retention in *Pinus* spp. Scand. J. For. Res. 5, 481–485.
- Kwaśna H., Łakomy P. 1998. Stimulation of *Armillaria ostoyae* vegetative growth by tryptophol and rhizomorph produced by *Zygorhynchus moelleri*. Eur. J. For. Pathol. 28, 53–61.
- Kwaśna H., Łakomy P. 2002. First record of *Rosellinia desmazieresii* on Scots pine and its association with disease in Poland. J. Phytopathol. 150(2), 86–89.
- Laflamme G., Blais R., Desgagné D. 1998. Control of *Cronartium ribicola* in *Pinus strobus* plantations. In: R. Jalkanen, P.E. Crane, J.A. Walle, T. Aalto (Eds.), Proceedings, 1st IUFRO rusts of forest trees working party conference, August 2–7, 1998, Saariselkä, Finland. Finnish Forest Research Institute, Saarijärvi, Finland, Research Papers 712, 299–303.
- Lang K.J., Schütt P. 1974. Anatomische Untersuchungen zur Infektionsbiologie von *Sclerotris lagerbergii* Gr. [*Brunchorstia pinea* (Karst.) von Höhn.]. Eur. J. For. Path. 4, 166–174.
- Lasota J., Błońska E. 2013. Siedliskoznawstwo leśne na nizinach i wyżynach w Polsce. Wyd. AR, Kraków.
- Lau H.Y., Botella J.R. 2017. Advanced DNA-based point-of-care diagnostic methods for plant diseases detection. Front. Plant Sci. 6.12.2017. <https://doi.org/10.3389/fpls.2017.02016>.
- Leake I.R. 2005. Plant parasitic on fungi: unearthing the fungi in myco-heterotrophs and debunking the “saprophytic” plant myth. Mycologist 19, 3, 113–122.
- Lee I.M., Davis R.E., Gundersen-Rindal D.E. 2000. Phytoplasma, phytopathogenic mollicutes. Ann. Rev. Microbiol. 54, 221–255.
- Lehto T., Zwiasek J.J. 2011. Ectomycorrhizas and water relations of trees. Mycorrhiza 21, 71–90.
- Leski T., Rudawska M., Aučina A. 2008. The ectomycorrhizal status of European larch (*Larix decidua* Mill.) seedlings from bareroot forest nurseries. For. Ecol. Manag. 256(12), 2136–2144.
- Leski T., Mleczko P., Rudawska M., Kieliszewska-Rokicka B. 2008. Metody badań jakościowych i ilościowych ektomikoryz drzew leśnych. W: Mułenko W. (red.), Mikologiczne badania terenowe. Przewodnik metodyczny (s. 108–131). Wyd. Uniw. Marii Curie-Skłod., Lublin.
- Leski T., Pietras M., Rudawska M. 2010. Ectomycorrhizal fungal communities of pedunculate and sessile oak seedlings from bare-root forest nurseries. Mycorrhiza 20, 179–190.
- Leski T., Rudawska M., Kujawska M., Stasińska, M., Janowski D., Karliński L., Wilgan R. 2019. Both forest reserves and managed forests help maintain ectomycorrhizal fungal diversity. Biol. Conserv. 238.
- Levy G., Lefevre Y., Becker M., Frochot M., Picard J.F., Wagner P.A., Aussenac G. 1999. Les excès d'eau: influence sur la croissance des chênes. Rev. Forest. Franc. 51, 151–161.
- Liang H., Maynard C.A., Allen R.D., Powell W.A. 2001. Increased *Septoria musiva* resistance in transgenic hybrid poplar leaves expressing a wheat oxalate oxidase gene. Plant Molec. Biol. 45, 619–629.
- Liese J. 1926. *Cenangium* – Erkrankung der Kiefer im Frühjahr 1926. Deut. Forstzeit. 41, 667–669.
- Liese J. 1936. Beiträge zum Kiefernbaumschwammproblem. Forstarch. 12, 37–48.

- Lilja A., Rikala R., Hietala A., Heinonen R. 1996. Stem lesions on *Betula pendula* seedlings in Finnish forest nurseries and the pathogenicity of *Phytophthora cactorum*. Eur. J. For. Path. 26, 89–96.
- Linaldeddu B.T., Franceschini A. 2007. First report on canker disease caused by *Botryosphaeria parva* on cork oak trees in Italy. Plant Dis. 91, 324.
- Lorenz I. 1967. Untersuchungen zur Biologie und Pathogenität von *Cenangium ferruginosum* Fr. Arch. Forstw. 3(2), 143–153.
- Luque J., Pera J., Parladé J. 2008. Evaluation of fungicides for the control of *Botryosphaeria corticola* on cork oak in Catalonia (NE Spain). For. Path. 28, 147–155.
- Łakomy P. 1996. F group of *Heterobasidion annosum* found in Poland. Eur. J. For. Pathol. 26, 217–222.
- Łakomy P. 1998. Monitoring huby korzeni i opieńkowej zgnilizny korzeni w wybranych uprawach sosnowych Krainy Wielkopolsko-Pomorskiej. Rocz. AR Pozn. Rozpr. Nauk. 283.
- Łakomy P. 2004. Środowiskowe uwarunkowania zasiedlenia pniaków drzew liściastych przez wybrane gatunki grzybów saprotroficznych oraz grzyby rodzaju *Armillaria*. Rocz. AR Pozn. Rozpr. Nauk. 355.
- Łakomy P. 2006. New location of *Armillaria mellea* in Polish forest. Phytopathol. Pol. 41, 83–86.
- Łakomy P., Cieślak R. 2008. Early infection of *Fagus sylvatica* by *Heterobasidion annosum sensu stricto*. For. Path. 38, 314–319.
- Łakomy P., Cieślak R., Rodak W., Kostrzewski T. 2001. Wpływ porażenia przez *Heterobasidion annosum* wybranych drzewostanów sosnowych i świerkowych na powstanie wiatrołomów i witarowałów w 1999 i 2000 roku. Sylwan 7, 43–54.
- Łakomy P., Flis K., Glura-Molińska M. 2011. The length of decay column in Norway spruce stems infected by *Heterobasidion parviporum*. In: Abstracts. XIII Conference Root and Butt Rot of Forest Trees. IUFRO Working Party 7.02.01. September 4th–10th 2011. S. Martino di Castrozza, Firenze, Italy.
- Łakomy P., Gornowicz R. 2008. Influence of different soil preparation and wood debris utilization on *Armillaria ostoyae* root rot development in Scots pine plantations. In: M. Garbelotto, P. Gonthier (Eds.), Proceedings of the 12th International Conference on Root and Butt Rots of Forest Trees. IUFRO Working Party 7.02.01. 12th–19th August 2007. Berkeley, California, Medford, Oregon (USA), 233–235.
- Łakomy P., Kwaśna H. 2008. Atlas hub. Multico Ofic. Wyd., Warszawa.
- Łakomy P., Rymaszewicz Ł. 2008. Timber volume losses in Scots pine stands infected by *Heterobasidion annosum sensu stricto*. In: M. Garbelotto, P. Gonthier (Eds.), Proceedings of the 12th International Conference on Root and Butt Rots of Forest Trees. IUFRO Working Party 7.02.01. 12th–19th August 2007. Berkeley, California, Medford, Oregon (USA), 181–183.
- Łakomy P., Werner A. 2003. Distribution of *Heterobasidion annosum* intersterility groups in Poland. For. Path. 33, 105–112.
- Łakomy P., Werner A., Marczyński P. 2005. *Armillaria* spp. rhizomorphs production in polluted soils. In: M. Mańka, P. Łakomy (Eds.), Root and butt rots of forest trees. Proceedings of IUFRO Working Party 7.02.01. 11th International Conference on Root and Butt Rots. Poznań–Białowieża, Poland. 16–22 August 2004, 340–345.
- Łakomy P., Wojtczak K., Frański H. 2008. *Phlebiopsis gigantea* survival after treatment and its natural stump colonization. In: M. Garbelotto, P. Gonthier (Eds.), Proceedings of the 12th International Conference on Root and Butt Rots of Forest Trees. IUFRO Working Party 7.02.01. 12th–19th August 2007. Berkeley, California, Medford, Oregon (USA), 240–242.
- Łukaszewicz J. 1991. Teoretyczne i praktyczne aspekty płodozmiaru w szkółce leśnej. Pr. Inst. Bad. Leśn. Ser. B, 13, 20–25.

- Łukaszewicz J. 1995. Rekultywacja i odnawianie wielkich pożarzysk. Biblioteczka Leśniczego 53. Wyd. Świat, Warszawa.
- Łukaszewicz J. 1998. Aspekty hodowlane odbudowy ekosystemu leśnego na dużych powierzchniach popożarowych. Post. Tech. Leśn. 68.
- Łukaszewicz J. 1999. Co się stało w Sudetach. Poznajmy Las 2, 29–31.
- Łukaszewicz J. 2005. Trwałość i stabilność gospodarowania w szkółkach otwartych. Las Pol. 1, 4–5.
- Łukaszewicz J. 2007a. Powstanie, rozwój i przyszłość Polskiego Modelu Szkółkarstwa Leśnego (PMSL) w badaniach Instytutu Badawczego Leśnictwa. W: Z. Sierota (red.), Quo vadis, forestry? Materiały Międzynarodowej Konferencji Sękocin Stary, 29–30 czerwca 2006 r. IBL, Sękocin Stary, 345–354.
- Łukaszewicz J. 2007b. Metody i sposoby ograniczania negatywnych skutków niskich temperatur w produkcji szkółkarskiej. Post. Techn. Leśn. 1001, 53–58.
- Łukomski S. 1962. *Verticillium alboatrum* może być groźne. Las Pol. 2, 10–11.
- Łukomski S. 1968. Badania nad biologią i szkodliwością grzyba *Cenangium ferruginosum* Fr. ex Fr. Pr. Inst. Bad. Leśn. 352, 55–95.
- Łuszczynski J. 2002. Preliminary red list of *Basidiomycetes* in the Świętokrzyskie Mts (Poland). Pol. Bot. Stud. 47(2), 183–193.
- Maculewicz D. 2015. Binucleate *Rhizoctonia* spp. as a biocontrol agents against plant pathogens. Ecol. Chem. Eng. 22(2), 195–203.
- Madej T. 1974. Plamistość zgorzelowa (antraknoza) drzew liściastych. Roczn. Nauk Roln. Ser. E, Ochr. Rośl. 4(2), 109–119.
- Madej T., Antoszczyszyn S. 1965. *Ampelomyces quisqualis* Ces. (*Cicinnobolus cesatii* de Bary) w Szczecinie. Biul. Inst. Ochr. Rośl. 30, 77–86.
- Maes M., Huvenne H., Messens E. 2009. *Brenneria salicis*, the bacterium causing watermark disease in willow, resides as an endophyte in wood. Environ. Microbiol. 11(6), 1453–1462.
- Maguire D.A., Kanaskie A., Voelker W., Johnson R., Johnson G. 2002. Growth of young Douglas-fir plantations across a gradient in Swiss needle cast severity. West. J. Appl. For. 17, 86–95.
- Mai W.F., Abawi G.S. 1981. Controlling replant diseases of pome and stone fruits in Northeastern United States by preplant fumigation. Plant Dis. 65, 859–864.
- Maier W., Begerow D., Weiss M., Oberwinkler F. 2003. Phylogeny of the rust fungi: an approach using nuclear large subunit ribosomal DNA sequences. Can. J. Bot. 81, 12–23.
- Majewski T. 1977. Grzyby (*Mycota*). T. 9. Podstawczaki (*Basidiomycetes*), Rdzawnikowe (*Uredinales*). PWN, Warszawa.
- Majewski T. 1979. Grzyby (*Mycota*), Podstawczaki (*Basidiomycetes*), Rdzawnikowe (*Uredinales*). T. 11, cz. 2. PWN, Warszawa.
- Majewski T. 2016. Dzieje poznania chorób roślin w Polsce. Wyd. SGGW, Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa.
- Małecka M. 2008. Szkodliwość *Melampsora pinitorqua* (Braun) Rostr., sprawcy skrętaka sosny. Leśn. Pr. Bad. 69, 127–132.
- Manion P.D. 2003. Evolution of concepts in forest pathology. Phytopathology 93, 1052–1055.
- Manter D.K., Bond B.J., Kavanagh K.L., Rosso P.H., Filip G.M. 2000. Pseudothecia of Swiss needle cast fungus, *Phaeocryptopus gaeumannii*, physically block stomata of Douglas-fir, reducing CO₂ assimilation. New Phytol. 148, 481–491.
- Mańka K. 1953a. Badania terenowe i laboratoryjne nad opieńką miodową – *Armillaria mellea* (Vahl.) Quel. Pr. Inst. Bad. Leśn. 94, 1–96.
- Mańka K. 1953b. O przebiegu holenderskiej choroby wiązów (*Ceratostomella ulmi*) [Schw.] Buisman) na terenie m. Poznania. Acta Soc. Bot. Pol. 22, 2, 355–378.

- Mańka K. 1954. Dalsze badania nad przebiegiem holenderskiej choroby wiązków (*Ceratostomella ulmi*) [Schw.] Buisman) na terenie m. Poznania w latach 1946–1953. Acta Soc. Bot. Pol. 23, 4, 783–805.
- Mańka K. 1970. Parasitare Sämlingskrankheiten der Forstbäume und die Bodenpilze. Zblt. Bakt. Parasitkde Abt. II, 124, 450–459.
- Mańka K. 1972. O warunkach porażenia drewna sosnowego przez grzyb *Fomes annosum* (Fr.) Cke. Materiały z VI Sympozjum Ochrony Drewna. Zesz. Nauk. SGGW, Leśnictwo 18, 151–160.
- Mańka K. 1973. A new microbiologic method for the study of forest investigating environments. In: Proceedings of the Seventh World Forestry Congress, 4–19 X 1972. Vol. 3. Buenos Aires (Argentyna), 4295–4300.
- Mańka K. 1974. Zbiorowiska grzybów jako kryterium oceny wpływów środowiska na choroby roślin. Zesz. Probl. Post. Nauk. Roln. 160, 9–23.
- Mańka K. 1975. Biologiczne zwalczanie chorób roślin obecnie i w przyszłości. Międz. Czas. Roln. 6, 58–61.
- Mańka K. 1986. Trzebieże jako zabiegi przeciwdziałające występowaniu huby korzeni (*Heterobasidion annosum* (Fr.) Bref.) i zamieraniu pędów sosny (*Gremmeniella abietina* (Lagerb.) Morel). Sylwan 7, 1–8.
- Mańka K. 2005. Fitopatologia leśna. PWRiL, Warszawa.
- Mańka K., Burkot-Klonowa L. 1970. Różne rodzaje próchnic leśnych a zgorzel siewek sosny zwyczajnej. Pr. Kom. Nauk Roln. Kom. Nauk Leśn. PTPN 30, 145–152.
- Mańka K., Bałazy S., Chwaliński K., Michalski J. 1978. Odporność wiązków w Poznaniu i okolicy na holenderską chorobę wiązku. Zesz. Probl. Post. Nauk Roln. 198, 251–264.
- Mańka K., Chwaliński K. 1961. Badania nad niektórymi zewnętrznymi objawami porażenia sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris* L.) przez hubę sosny – *Phellinus pini* (Thore ex Fr.) Pilat. Sylwan 105, 1–19.
- Mańka K., Gierczak M. 1970. Porównanie dwóch metod izolowania grzybów zgorzelowych *Rhizoctonia solani* Kühn i *Fusarium oxysporum* Schlecht. z korzeni siewek sosny zwyczajnej. Pr. Kom. Nauk Roln. Kom. Nauk Leśn. PTPN 30, 153–159.
- Mańka K., Gierczak M. 1971. O czynnikach sprawczych zgorzeli siewek sosny zwyczajnej w woj. poznańskim. Zesz. Probl. Post. Nauk Roln. 127, 87–95.
- Mańka K., Gierczak M. 1972. Możliwość użycia grzyba *Mycelium radices atrovirens* Melin do biologicznego zwalczania zgorzeli siewek sosny zwyczajnej. Pr. Kom. Nauk Roln. Kom. Nauk Leśn. PTPN 34, 111–119.
- Mańka K., Kowalski S. 1968. Wpływ zespołów grzybów glebowych z dwóch szkółek leśnych (sosnowej i jesionowej) na rozwój grzyba zgorzelowego *Fusarium oxysporum* Schlecht. Pr. Kom. Nauk Roln. Kom. Nauk Leśn. PTPN 25, 197–205.
- Mańka K., Gierczak M., Prusinkiewicz Z. 1968. Zamieranie siewek cisa (*Taxus baccata* L.) w Wierchlesie na tle zespołów saprofitycznych grzybów środowiska glebowego. Pr. Kom. Nauk Roln. Kom. Nauk Leśn. PTPN 25, 177–195.
- Mańka K., Mańka M., Stępniewska S., Kacprzak M. 2001. Damping-off of Scots pine (*Pinus sylvestris*) seedlings in Wronczyn forest nursery versus soil fungi community. Phytopathol. Pol. 22, 163–170.
- Mańka K., Przezbórski A. 1982. Dalsze obserwacje związane z występowaniem w Polsce choroby igieł sosny, powodowanej przez grzyb *Sclerophoma pythiophila* (Corda) v. Hoehn. Sylwan 126, 4, 11–18.
- Mańka M. 1993. Wstępne informacje dotyczące występowania grzyba *Rhizina undulata* Fr. w zalesieniach niektórych pożarzystych w 1993 roku. Sylwan 137, 12, 57–61.
- Mańka M. 1998. New symptom of *Armillaria ostoyae* (Romagnesi) Herink attack on young Scots pine (*Pinus sylvestris* L.) trees. In: C. Delatour, J.J. Guillaumin, B. Lung-Escarmant,

- B. Marçais, (Eds.), Root and butt rots of forest trees. Proceedings of the 9th International Conference on Root and Butt Rots. INRA (France), Les Colloques 89, 157–158.
- Mańka M. 2011. Choroby drzew leśnych. Poradnik leśnika. PWRiL, Warszawa.
- Mańka M. 2015. Sukcesja fitopatologiczna na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu i nie tylko. *Więści Akademickie* 5–6 (200–201), 10–11.
- Mańka M., Bełka M. 2018. Zgorzel siewek drzew leśnych na przestrzeni półwiecza. *Przegl. Leśn.* 2, 18–19.
- Mańka M., Frużyńska-Jóźwiak D. 1992. Forest soil fungi for biocontrol of *Fusarium oxysporum dianthi*. In: D.F. Jensen, J. Hockenhull, N.J. Fokkema (Eds.), IOBC/WPRS Bull. (vol. 15, 1, pp. 15–17) “New approaches in biological control of soil-borne diseases”. Proceedings of a joint meeting of EFPP Working Group on Biological Control and the Study Group „Biological Control of Fungal and Bacterial Pathogens” (Copenhagen (Denmark), 30 June–4 July 1991).
- Mańka M., Łakomy P. 1991. Some new observations on red ring rot symptoms caused by *Phellinus pini* (Thore ex Fr.) Pillat in Scots pine (*Pinus sylvestris* L.). *Phytopath. Pol.* 1(13), 10–13.
- Mańka M., Kwaśna H., Łakomy P., Babkiewicz M. 1994. Soil fungi communities after forest fire in 1992 and the fire fungus *Rhizina undulata* Fr. *Bull. Acad. Pol. Sci., Biol. Sci.* 42, 3, 1–8.
- Mańka M., Mańka K. 1998. Badania nad hubą sosny [*Phellinus pini* (Thore ex Fr.) Pilát] na terenie Nadleśnictwa Zielonka. W: K. Magnuski (red.), Sesja Naukowa z okazji obchodów 50-lecia Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Murowanej Goślinie. Zielonka, 29 kwietnia 1998 roku. Wyd. AR, Poznań, 53–59.
- Mańka M., Żebrowska D. 1997. Occurrence of red ring rot caused by *Phellinus pini* (Thore ex Fr.) in two over 150-year-old Scots pine stands of the Wielkopolska National Park. *Morena – Pr. Włkp. Parku Nar.* 5, 33–42.
- Marcone C. 2017. Elm yellows: A phytoplasma disease concern in forest and landscape ecosystems. *For. Pathol.* 47(1), e12324, 1–13.
- Marks G.C., Smith I.W. 1987. Effect of canopy closure and pruning on *Dothistroma septospora* needle blight of *Pinus radiata*. *Austr. For. Res.* 17, 145–150.
- Marra R.E., Corwin J.A. 2009. Isolation and characterization of codominant markers for the perennial canker fungal pathogen *Neonectria ditissima*. *Mol. Ecol. Res.* 9, 906–909.
- Martinsson O., Nilsson B. 1987. The impact of *Cronartium flaccidum* on the growth of *Pinus sylvestris*. *Scand. J. For. Res.* 2, 349–357.
- Matsiakh I., Oszako T., Kramarets V., Nowakowska J. 2016. Phytophthora and Pythium species detected in rivers of the Polish-Ukrainian border areas. *Baltic For.* 22, 2(43), 230–238.
- Mattila U. 2005. Probability models for pine twisting rust (*Melampsora pinitorqua*) damage in Scots pine (*Pinus sylvestris*) stands in Finland. *For. Path.* 35, 9–21.
- Mazzola M. 2004. Assessment and management of soil microbial community structure for disease suppression. *Ann. Rev. Phytopathol.* 42, 35–59.
- McCracken F.I., Rousseau R. 1991. Cold-induced cankers and associated fungi in a sycamore seed orchard. Research note SO-366, Southern Forest Experimental Station, USDA.
- McDermott J.M., Robinson R.A. 1989. Provenance variation for disease resistance in *Pseudotsuga menziesii* to the Swiss needle-cast pathogen *Phaeocryptopus gaeumannii*. *Can. J. For. Res.* 19, 244–246.
- McDonald G.I., Richardson B.A., Zambino P.J., Klopfenstein N.B., Kim M.-S. 2006. *Pedicularis* and *Castilleja* are natural hosts of *Cronartium ribicola* in North America: a first report. *For. Path.* 36, 73–82.
- McDowell J., Merrill W. 1985. *Rhabdocline* taxa in Pennsylvania. *Plant Dis.* 69, 714–715.

- McKay H.M. 1988. Non-pollutant abiotic factors affecting needle loss. In: J.N. Cape, P. Mathy (Eds.), Scientific basis of forest decline symptomatology. Proc. Commission European Communities. Edinburgh, 21–24 March 1988, 31–34.
- Mentag R., Luckevich M., Morency M.J., Seguin A. 2003. Bacterial disease resistance of transgenic hybrid poplar expressing the synthetic antimicrobial peptide D4E1. *Tree Physiol.* 23, 405–411.
- Metzler B., Meierjohann E., Kublin E., Vonwühlisch G. 2002. Spatial dispersal of *Nectria ditissima* canker of beech in an international provenance trial. *For. Path.* 32, 137–144.
- Michalski J., Mikułowski M. 1998. Problematyka kłęski ekologicznej w Sudetach w leśnej literaturze krajowej. W: J. Sarosiek, J. Ńtursa (red.), Geoekologiczne problemy Karkonoszy. Materiały z sesji naukowej w Przesiecu 15–18 X 1997. *Acarus*, Poznań, 235–242.
- Mikułowski M. 1994a. Czynniki temperatury w szkółkarstwie (1). *Las Pol.* 22, 5–7.
- Mikułowski M. 1994b. Czynniki temperatury w szkółkarstwie (2). *Las Pol.* 23, 6–8.
- Mikułowski M. 1997a. Klimatyczne uwarunkowania zamierania i restytucji lasu w Sudetach Zachodnich. *Biul. Inf. PTGeofiz.* 2, 3–8.
- Mikułowski M. 1997b. Problem występowania niesprzyjających warunków atmosferycznych w hodowli lasu. *Bibl. Leśn.* 84, 3–16.
- Mikułowski M. 1998a. Wpływ wysokiej temperatury i suszy na uprawy leśne. *Las Pol.* 21, 10–12.
- Mikułowski M. 1998b. Zagrożenie upraw spowodowane niską temperaturą. *Las Pol.* 20, 8–9.
- Mikułowski M. 1999. Klimatyczne aspekty zamierania i restytucji lasu w Górach Izerskich. W: Klimatyczne uwarunkowania życia lasu. Konferencja Naukowa, 21–22 maja. Zakopane, 29–37.
- Mikułowski M. 2001a. Ochrona przed szkodami powodowanymi przez czynniki atmosferyczne. W: *Poradnik ochrony lasu*. Ofic. Edyt. „Wyd. Świat”, Warszawa, 359–385.
- Mikułowski M. 2001b. Wpływ czynników atmosferycznych na las (3). *Klimat. Głos Lasu* 32, 8, 12–13.
- Mikułowski M. 2001c. Wpływ czynników atmosferycznych na las (4). Chłód i mróz. *Głos Lasu* 32, 9, 14–16.
- Mikułowski M. 2001d. Wpływ czynników atmosferycznych na las (5). Przymrozek. *Głos Lasu* 32, 10, 16–17.
- Mikułowski M. 2001e. Wpływ czynników atmosferycznych na las (6). Zapobieganie przymrozkom w szkółkach. *Głos Lasu* 32, 11.
- Mikułowski M. 2001f. Wpływ czynników atmosferycznych na las (7). Zapobieganie szkodom od przymrozków w uprawach. *Głos Lasu* 32, 12, 12–13.
- Mikułowski M. 2002a. Huragan w lasach piskich (1). *Las Pol.* 15/16, 6–7.
- Mikułowski M. 2002b. Problemy zagospodarowania lasu na terenie kłęski wiatrowej z lipca 2002 r. w północno-wschodniej Polsce. *Pr. Inst. Bad. Leśn. Ser. A*, 3, 937–943, 129–132.
- Mikułowski M. 2002c. Śnieg – sprawca leśnych szkód. *Głos Lasu* 33, 2, 10–12.
- Mikułowski M. 2002d. Wpływ czynników atmosferycznych na las (8). Burze i pioruny. *Głos Lasu* 33, 3, 12–13.
- Mikułowski M. 2002e. Wpływ czynników atmosferycznych na las. Grad i mgła. *Głos Lasu* 33, 9, 36–37.
- Mikułowski M. 2003. Dylematy zalesiania w dolinach rzecznych. W: S. Zając, W. Gil (red.), *Zalesienia w Europie – Doświadczenia i zamierzenia*. IBL, Warszawa, 174–183.
- Mikułowski M., Jodłowski K. 2002. Huragan w lasach piskich (2). *Las Pol.* 17, 8–9.
- Millar C.S. 1986. *Lophodermella* species on pines. In: G.W. Peterson (Ed.), *Recent research on conifer needle diseases*. Confer. Proc. USDA Forest Service, General Technical Report GTR WO 50, 45–55.
- Millar C.S., Minter D.W. 1980. *Naemacyclus minor*. CMI Description of Pathogenic Fungi and Bacteria, no. 659. Kew, England.

- Millard, W.A. 1923. Common scab of potatoes. *Ann. Appl. Biol.* 10, 70–88.
- Millard W.A., Taylor C.B. 1927. Antagonism of microorganisms as the controlling factor in the inhibition of scab by green manuring. *Ann. Appl. Biol.* 14, 202–215.
- Minter D.W. 1988. CMI Description of Pathogenic Fungi and Bacteria, no. 943. *Hypodermella laricis*. *Mycopathologia* 102 (1), 55–56.
- Minter D.W., Gibson I.A.S. 1978. CMI Description of Pathogenic Fungi and Bacteria, no. 569. Kew, England.
- Minter D.W., Millar C.S. 1980. *Phacidium infestans*. CMI Description of Pathogenic Fungi and Bacteria, no. 652. Kew, England.
- Minter D.W., Staley J.M., Millar C.S. 1978. Four species of *Lophodermium* on *Pinus sylvestris*. *Trans. Br. Mycol. Soc.* 71, 295–301.
- Mitchell L.A. 1988. A sensitive dot immunoassay employing monoclonal antibodies for detection of *Sirococcus strobilinus* in spruce seed. *Plant Dis.* 72, 664–667.
- Moore D., Robson G.D., Trinci A.P.I. 2011. 21st century guidebook to Fungi. Cambridge Univ. Press, Cambridge.
- Mordue J.E.M. 1976. *Pestalotiopsis funerea*. CMI Description of Pathogenic Fungi and Bacteria, no. 514. Kew, England.
- Mordue J.E.M., Gibson I.A.S. 1978. *Chrysomyxa abietis*. CMI Description of Pathogenic Fungi and Bacteria, no. 576. Kew, England.
- Moricca S., Ragazzi A. 1998. Occurrence and significance of *Cladosporium tenuissimum* on two-needle pine rust aeciospores. *Finn. For. Res. Inst. Res. Pap.* 712, 171–182.
- Morkunas I., Borek S., Formela M., Ratajczak L. (2012). Plant responses to sugar starvation. In: Chuan-Fa Chang (Eds.), *Carbohydrates – comprehensive studies on glyco-biology and glycotechnology* (pp. 409–440). IntechOpen, Croatia. <http://dx.doi.org/10.5772/51569>
- Mota M., Braasch H., Bravo M.A., Penas A.C., Burgermeister W., Metge K., Sousa E. 1999. First report of *Bursaphelenchus xylophilus* in Portugal and in Europe. *Nematology* 1, 727–734.
- Mota M.M., Vieira P., Eds. 2008. Pine wilt disease: a worldwide threat to forest ecosystems. Springer, Berlin.
- Motta J.J. 1969. Cytology and morphogenesis in the rhizomorph of *Armillaria mellea*. *Am. J. Bot.* 56, 610–619.
- Motta E., D'Amico L., Annesi T., Scirè M. 2011. *Heterobasidion irregulare* in central Italy: where have we got it? In: Abstracts. XIII Conference “Root and Butt Rot of Forest Trees”. IUFRO Working Party 7.02.01. September 4th–10th 2011. Firenze, S. Martino di Castrozza, Italy.
- Mroczkiewicz L. 1952. Podział Polski na krainy i dzielnice przyrodniczo-leśne. PWRiL, Warszawa.
- Mroczkiewicz L., Trampler T. 1964. Typy siedliskowe lasu w Polsce. *Pr. Inst. Bad. Leśn.* 250.
- Mułenko W., Majewski T., Ruskowska-Michalska M., red. 2008. A preliminary checklist of micro-mycetes in Poland. Wstępna lista grzybów mikroskopijnych Polski. *Inst. Bot. W. Szafera PAN, Kraków*.
- Murray J.S. 1978. Death of bark in *Acer pseudoplatanus* associated with drought. *Eur. J. For. Path.* 8, 65–75.
- Müller E., Arx von J.A. 1962. Die Gattungen der didymosporen Pyrenomyceten. Beiträge zur Kryptogamenflora der Schweiz 11/2. Kommissionsverlag. Buchdruck. Böhler, Wabern-Bern.
- Müller E., Bazzigher G. 1958. Über einen für die Alpen neuen *Pinus* – Schädling. *Schweiz. Z. Forstwes.* 109, 770–772.
- Müller K.O., Börger H. 1940. Experimentelle Untersuchungen über die Phytophthora-Resistenz der Kartoffel. *Arb. Biol. Reichsanstalt. Land-u. Forstwirtschaft.* 23, 189–231.

- Müller E., Loeffler W. 1987. Zarys mikologii dla przyrodników i lekarzy. PWRiL, Warszawa.
- Müller M.M., Uotila A. 1997. The diversity of *Gremmeniella abietina* var. *abietina* FAST-profiles. Mycol. Res. 101(5), 557–564.
- Münch E. 1913. Hitzeschäden an Waldpflanzen. Naturw. Z. Forst- u. Jagdw. 11, 557–562.
- Nattrass R.M. 1928. The physalospore disease of the barked willow. Trans. Brit. Myc. Soc. 13, 286–304.
- Naumow N. 1955. Choroby roślin uprawnych. PWRiL, Warszawa.
- Navratil S., Boyer M.G. 1968. The identification of poplar mosaic virus in Canada. Can. J. Bot. 46, 722–723.
- Nawrot-Chorabik K., Sułkowska M., Osmenda M., Mohytych V., Surówka E., Latowski D. 2022. The impact of biotic and abiotic stress factors on development of European ash tissue cultures. Forests 13, 59.
- Neger F.W. 1924. Die Krankheiten unserer Waldbäume und der wichtigsten Gartengehölze. Ein kurzgefaßtes Lehrbuch für Forstleute und Studierende der Forstwissenschaft. Zweite neubearbeitete Auflage. Ferdinand Enke, Stuttgart.
- Nelson P.E., Toussoun T.A., Marasas W.F.O. 1983. Fusarium species: An illustrated manual for identification. The Pennsylvania State University Press, University Park, London.
- Nesme X., Beneddra T., Collin E. 1990. Importance du crown gall chez les hybrides *Populus tremula* L. × *P. alba* L. en pépinière forestière. Agronomie 10, 581–588.
- Nevalainen S., Yli-Kojola H. 2000. Extent of abiotic damage and its relation to defoliation of conifers in Finland. For. Ecol. Manag. 135, 229–235.
- Nicolotti G., Cellerino G.P., Anselmi N. 1995. Distribution and damage caused by *Melampsorella caryophyllacearum* in Italy. In: P. Capretti, U. Heiniger, R. Stephan (Eds.), Shoot and foliage diseases in forest trees. Proceedings of a Joint Meeting of the IUFRO Working Parties S2.06.02 and S2.06.04, 6–11 June 1994. Vallombrosa, Firenze, Italy, 289–291.
- Nienhaus F., Castello J.D. 1989. Viruses in forest trees. Ann. Rev. Phytopathol. 27, 165–186.
- Nirenberg H., O'Donnell K. 1998. New *Fusarium* species and combinations within the *Gibberella fujikuroi* species complex. Mycologia 90(3), 434–458.
- Nuss D.L. 2005. Hypovirulence; Mycoviruses at the fungal-plant interface. Nature Rev. Microb. 3, 632–642.
- Obmiński Z. 1956. Choroby lasu jako procesy biotyczne. Sylwan 100(5), 18–29.
- Odum E.P., Odum H.T. 1959. Fundamentals of ecology. W.B. Saunders, Philadelphia.
- OEPP/EPPPO. 1979. Data sheets on quarantine organisms no. 6, *Ceratocystis fagacearum*. Bull. OEPP/EPPPO Bull. 9(2) 31–37.
- Ofong A.U., Pearce R.B. 1991. Toxin production by *Rosellinia desmazieresii* (Berk. & Br.) Sacc. Eur. J. For. Pathol. 21, 57–63.
- Okorski A., Pszczółkowska A., Oszako T., Nowakowska J. 2015. Aktualne możliwości i perspektywy wykorzystania fungicydów w leśnictwie. Leśn. Pr. Bad. 76(2), 191–206.
- Oliva J., Colinas C. 2007. Canopy openings may prevent fir broom rust (*Melampsorella caryophyllacearum*) infections. Eur. J. For. Res. 126, 507–511.
- Oleksyn J., Przybył K. 1987. Oak decline in the Soviet Union. Scale and hypothesis. Eur. J. For. Path. 17, 321–336.
- Ordentlich A., Elad Y., Chet I. 1988. The role of chitinase of *Serratia marcescens* in biocontrol of *Sclerotinium rolfsii*. Phytopathology 78, 84–88.
- Orlikowski B.L., Duda B. 2003. Occurrence of *Rhizoctonia* rot of common alder and birch seedlings in forest nurseries. J. Plant Prot. Res. 43, 65–70.
- Orlikowski L.B., Oszako T., red. 2009. Fytoftorazy w szkółkach i drzewostanach leśnych. CILP, Warszawa.

- Orłóś H. 1935. Sprawozdanie z działalności Instytutu Badawczego LP w dziedzinie fitopatologii za rok 1933. Inst. Bad. LP Rozpr. Spraw. Ser. A, 11, 1–19.
- Orłóś H. 1936. Opieńka miodowa i jej zwalczanie. IBLP, Warszawa.
- Orłóś H. 1952. Fitopatologia leśna. PWRiL, Warszawa.
- Orłóś H. 1957. Badania nad zwalczaniem opieńki miodowej (*Armillaria mellea* Vahl) metodą biologiczną. Rocz. Nauk Leśn. 15(159), 195–235.
- Orłóś H., Twardowska I. 1967. Badania nad dynamiką zarodnikowania kilku gatunków grzybów z rodziny *Polyporaceae*. Pr. Inst. Bad. Leśn. 319, 203–226.
- Osorio M., Stephan B.R. 1991. Life cycle of *Lophodermium piceae* in Norway spruce needles. Eur. J. For. Path. 21, 152–163.
- Ostrowsky A., Peterson G.W. 1981. Etiologic and cultural studies of *Kabatina juniperi*. Plant Dis. 65, 908–910.
- Oszako T. 1997. Influence of water stress, defoliation and inoculation with *Ophiostoma quercus* on pedunculate oak seedlings. Folia For. Pol. Ser. A (Forestry) 39, 5–15.
- Oszako T. 2007. Przyczyny masowego zamierania drzewostanów dębowych. Sylwan 6, 62–72.
- Oszako T., Orlikowski L.B. 2005. Pierwsze dane o występowaniu *Phytophthora cinnamomi* na dębie szypułkowym w Polsce. Sylwan 19, 47–53.
- Oszako T., Sierota Z. 2006. Possible use of biopreparation in reducing colonization of stumps of deciduous trees by *Armillaria* spp. W: W. Grodzki, T. Oszako (red.), Current problems of forest protection in spruce stands under conversion. Proceeding of Scientific Meeting Workshop on Root Diseases and Insect Pests of Trees (s. 51–69). Ustroń-Jaszowiec, Poland, 13–14 October 2003.
- Oszako T., Kubiak K.A., Siebyła M., Nowakowska J.A. 2013. Slow sand filters as a part of integrated protection of seedlings against disease in forest nurseries. For. Res. Pap. 74(1), 49–56.
- Otta J.D. 1974. Benomyl and thiophanate methyl control *Phomopsis* blight of eastern red cedar in a nursery. Plant Dis. Rep. 48, 476–477.
- Palmer M.A., Nicholls T.H. 1985. Shoot blight and collar rot of *Pinus resinosa* caused by *Sphaeropsis sapinea* in forest tree nurseries. Plant Dis. 69, 739–740.
- Parker A.K., Reid J. 1969. The genus *Rhabdocline* Syd. Can. J. Bot. 47, 1533–1545.
- Patton R.F., Johnson D.W. 1970. Mode of penetration of needles of eastern white pine by *Cronartium ribicola*. Phytopathology 60, 6, 977–982.
- Patton R.F., Nichols T.H. 1983. Needle cast of European larch caused by *Mycosphaerella laricina* in Wisconsin and Iowa. Plant Dis. 67, 1149–1153.
- Pawsey R.G. 1962. Control of *Keithia thujina* Durand by cycloheximide and derivatives. Nature 194, 109.
- Peace T.R. 1962. Pathology of trees and shrubs. Clarendon Press, Oxford.
- Peace T.R., Holmes C.H. 1933. *Meria laricis*, the leaf cast disease of larch. Oxford For. Mem. 15, 1–29.
- Peever T.L., Liu Y.-Ch., Cortesi P., Milgroom G. 2000. Variation in tolerance and virulence in the chestnut blight fungus – Hypovirus interaction. App. Environ. Microb. 66, 4863–4869.
- Pehl L., Butin H. 1992. Ein neuer Schadpilz an der Bergkiefer. AFZ 14, 758–760.
- Pehl L., Kehr R., Wulf A. 2003. Zwei "neue" Schadpilze. TASPO-Magaz. 7, 48–49.
- Percival W.C. 1933. A contribution to the biology of *Fomes pini* (Thore) Lloyd. N.Y. State Coll. Forestry. Syracuse Univ. Techn. Pub. 40, 5–72.
- Pérez-Sierra A., Landeras E., León M., Berbegal M., García-Jiménez J., Armengol J. 2007. Characterization of *Fusarium circinatum* from *Pinus* spp. in northern Spain. Mycol. Res. 111, 832–839.
- Perrin R. 1983. Specificity of *Cryptococcus fagisuga* and *Nectria coccinea* association in beech bark disease in Europe. Gen. Tech. Rep. USDA For. Serv. Washington 37, 50–53.

- Perrin R., Van Gerwen C.P. 1984. La variabilité du pouvoir pathogène de *Nectria ditissima* agent du chancre du hêtre. Eur. J. For. Path. 14, 170–176.
- Perry R.G., Peterson J.L. 1982. Susceptibility and response of juniper species to *Kabatina juniperi* infection in New Jersey. Plant Dis. 66, 1189–1191.
- Petäistö R.-L. 1993. Conidial germination and formation of necrosis in pine seedlings by *Gremmeniella abietina* at low temperatures. Eur. J. For. Path. 23, 290–294.
- Peterson G.W. 1973. Infection of Austrian and ponderosa pines by *Dothistroma pini* in Eastern Nebraska. Phytopathology 63, 1060–1063.
- Peterson G.W. 1977. Infection, epidemiology, and control of *Diplodia* blight of Austrian, ponderosa, and Scots pines. Phytopathology 67, 511–514.
- Peterson G.W., Read R.A. 1971. Resistance to *Dothistroma pini* within geographic sources of *Pinus nigra*. Phytopathology 61, 149–150.
- Peterson R.L., Massicotte H.B., Melville L.H. 2004. Mycorrhizas: Anatomy and cell biology. CABI Publ., Wallingford, UK.
- Petrini L.E. 1993. *Rosellinia* species of the temperate zones. Sydowia 44, 169–281.
- Petrini O., Laflamme G., Quellette G.B. 1989. Taxonomic position of *Gremmeniella abietina* and related species; a reappraisal. Can. J. Bot. 67, 2805–2814.
- Phelps W.R., Kais A.G., Nicholls T.H. 1978. Brown-spot needle blight of pines. Forest Insect & Disease Leaflet 44. USDA For. Serv. State Private For. For. Health Prot., Saint Paul, MN.
- Piagnani C., Assante G., Scalisi P., Zocchi G., Vercesi A. 2002. Growth and physiological responses of chestnut calli to crude extracts of virulent and hypovirulent strains of *Cryphonectria populea*. For. Path. 32, 43–53.
- Piątek M. 1999. Grzyby pleśniowe. Wyd. Polit. Zielonogórskiej, Zielona Góra.
- Pietras M., Rudawska M., Leski T., Karliński L. 2013. Diversity of ectomycorrhizal fungus assemblages on nursery grown European beech seedlings. Ann. For. Sci. 70, 115–121.
- Plumb W.J., Coker T.L.R., Stocks J.J., Woodcock P., Quine Ch.P., Nemesio-Gorritz M., Douglas G.C., Kelly L.J., Buggs R.J.A. 2020. The viability of a breeding programme for ash in the British Isles in the face of ash dieback. Plants, People, Planet 2, 29–40. <https://doi.org/10.1002/ppp3.10060>.
- Pomerleau R. 1953. Development of dieback in trees and stands. In: Report of Symposium on Birch Dieback. Part II. Canada Department of Agriculture, Forest Biology Division, Ottawa, 147–149.
- Pratt J.E., Niemi M., Sierota Z.H. 2000. Comparison of three products based on *Phlebiopsis gigantea* for the control of *Heterobasidion annosum* in Europe. Biocontr. Sci. Technol. 10, 467–477.
- Prell H.H., Day P.R. 2000. Plant-fungal pathogen interaction. A classical and molecular view. Springer, Berlin.
- Prospero S., Holdenrieder O., Rigling D. 2006. Rhizomorph production and stump colonization by co-occurring *Armillaria cepistipes* and *Armillaria ostoyae*: an experimental study. For. Path. 36, 21–31.
- Przezbórski A. 1974. Zagadnienie huby korzeni na tle mikologicznej analizy pniaków sosnowych. Zesz. Probl. Post. Nauk. Roln. 160, 47–87.
- Przybył K. 1984a. Disease of poplar caused by *Ceratocystis fimbriata* Ell. et Halst. I. Isolation of *Ceratocystis fimbriata*, symptoms of disease and evaluation of resistance of poplar clones resulting from artificial infection. Arb. Kórn. 29, 89–103.
- Przybył K. 1984b. Pathological changes and defense responses in poplar tissues caused by *Ceratocystis fimbriata*. Eur. J. For. Path. 14, 183–191.
- Przybył K. 1989. Wpływ warunków klimatycznych na zamieranie dębów w Polsce oraz symptomaty choroby. Arb. Kórn. 34, 143–160.

- Przybył K. 1990. *Sphaeropsis sapinea* shoot blight of *Pinus nigra*, *P. ponderosa* and *P. jeffreyi* in Kórnik Arboretum. In: T. Kurkela, R. Siwecki (Eds.), Scots pine diseases. Proceedings of an International Symposium. Kórnik, Poland, 16–20 May 1989. Bull. Finn. For. Res. Inst. 360, 103–107.
- Przybył K. 1995. Zamieranie dębów w Polsce. Idee Ekol. 8, 1–96.
- Przybył K. 1999. Disease changes in root systems of *Quercus robur* L. and *Betula pendula* Roth. trees and fungi identified in roots dead and showing decay. Zesz. Nauk. AR Krak. 348, 143–152.
- Przybył K. 2002a. Fungi associated with necrotic apical parts of *Fraxinus excelsior* shoots. For. Path. 32, 387–394.
- Przybył K. 2002b. Variation of Dutch elm disease pathogen in west and north Poland. Phytopath. Pol. 24, 27–34.
- Przybył K., Dahm M., Ciesielska A., Moliński K. 2006. Cellulolytic activity and virulence of *Ophiostoma ulmi* and *O. novo-ulmi* isolates. For. Path. 36, 58–67.
- Przybył K., Delatour C. 1992. Pathological aspects of *Ophiostoma quercus* on *Quercus robur* seedlings. Eur. J. For. Path. 23(5), 186.
- Przybył K., Mańka M. 2000. Nutrient content in prematurely yellowed leaves and in brown discoloured trunk wood of *Betula pendula* trees. Phytopathol. Pol. 19, 97–106.
- Przybył K., Pukacka S. 1995. Root characterization of declining *Quercus robur* L. Phytopathol. Pol. 10, 125–132.
- Puchalski T., Prusinkiewicz Z. 1975. Ekologiczne podstawy siedliskoznawstwa leśnego. PWRiL, Warszawa.
- Pukacki P.M., Przybył K. 1999. Tolerancja *Betula pendula* na stres mrozu oraz rola INA⁺ bakterii z rodzaju *Pseudomonas*. W: T. Hołubowicz, P. Pukacki (red.), XI Ogólnokrajowe Seminarium Grupy Roboczej „Mrozoodporność”. Kórnik, 18–19 maja 1999. Akademia Rolnicza, Poznań, 87–90.
- Pukacki P.M., Przybył K. 2005. Frost injury as a possible inciting factor in bud and shoot necroses of *Fraxinus excelsior* L. J. Phytopath. 153, 512–516.
- Puchalski T. 2000. Rębnie w gospodarstwie leśnym. PWRiL, Warszawa.
- Queloz V., Grünig C.R., Berndt R., Kowalski T., Sieber T.N., Holdenrieder O. 2011. Cryptic speciation in *Hymenoscyphus albidus*. For. Path. 41, 133–142.
- Raabe R.D. 1962. Host list of the root rot fungus, *Armillaria mellea*. Hilgardia 33, 25–88.
- Raaijmakers J.M., Vlami M., De Souza Jorge T. 2002. Antibiotic production by bacterial biocontrol agents. Anton. Leeuw. 81, 537–547.
- Rabinow P. 1996. Making PCR: A story of biotechnology. University of Chicago Press, Chicago.
- Rack K. 1975. Über den Rhythmus des Sporenabwurfs bei *Lophodermium pinastri*. Mitteil. Bundesforsch. 108, 21–33.
- Ragazzi A. 1983. Development of *Cronartium flaccidum* (Alb. et Schw.) Wint. on *Vincetoxicum officinale* Moench in connection with some environmental factors. Phytopath. 108, 160–171.
- Ragazzi A., Vagniluca S., Moricca S. 1995. European expansion of oak decline: involved organisms and methodological approaches. Phytopathol. Mediterran. 34, 207–226.
- Rai M., Varma A. 2011. Diversity and biotechnology of ectomycorrhizae. Springer, Berlin–Heidelberg.
- Raio A., Puopolo G., Cimmino A., Danti R., Della Rocca G., Evidente A. 2011. Biocontrol of cypress canker by the phenazine producer *Pseudomonas chlororaphis* subsp. *aureofaciens* strain M71. Biological Control 58, 133–138.
- Raport o stanie lasów w Polsce 2020. 2021. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, CILP, Warszawa.

- Ride M. 1988. *Xanthomonas populi*. In: I.M. Smith, J. Dunez, R.A. Lelliot, D.H. Phillips, S.A. Archer (red.), European handbook of plant diseases. Blackwell Sci. Publ., Oxford, UK, 169–171.
- Ride M., Ride S. 1992. *Xanthomonas populi* (ex Rid6 1958) sp. nov., nom. rev. Int. J. Syst. Bacteriol. 42, 4, 652–653.
- Rigling D., Heiniger U., Hohl H.R. 1989. Reduction of laccase activity in ds RNA-containing hypovirulent strains of *Cryphonectria* (*Endothia*) *parasitica*. Phytopathology 79, 219–223.
- Rigling D., Van Alfen N.K. 1991. Regulation of laccase biosynthesis of the plant pathogenic fungus *Cryphonectria parasitica* by double-stranded RNA. J. Bacteriol. 173, 80008–63.
- Rioux D., Oullette G.B. 1990. Histochemical detection of lignin and suberin in barrier zones formed in hosts and nonhosts in response to inoculation with *Ophiostoma ulmi*. IAWA Bull. 11, 301.
- Rishbeth J. 1963. Stump protection against *Fomes annosus*. III. Inoculation with *Peniophora gigantea*. Ann. Appl. Biol. 52, 63–77.
- Rishbeth J. 1950. Observations on the biology of *Fomes annosus*, with particular reference to East Anglian pine plantations. I. The outbreaks of disease and ecological status of the fungus. Ann. Bot. NS 14(55), 365–383.
- Rishbeth J. 1951. Observations on the biology of *Fomes annosus*, with particular reference to East Anglian pine plantations. II. Spore production, stump infection, and saprophytic activity in stumps. Ann. Bot. NS 15(57), 1–21.
- Robinson K., Burnham A., Kibby G., Ainsworth M. 2011. Fungi associated with Poplars. Field Mycol. 12(2), 56–67.
- Rojek P. 2009. Symptomy chorobowe oraz grzyby występujące na klonach jaworach (*Acer pseudoplatanus* L.) w wybranych drzewostanach południowej Polski. Maszyn. Pr. dokt., Katedra Fitopatologii Leśnej UR, Kraków.
- Roll-Hansen F. 1967. On diseases and pathogens on forest trees in Norway 1960–1965. Norske Skogforsøkskv. 21, 173–262.
- Roll-Hansen F. 1972. *Scleroderris lagerbergii*: Resistance and differences in attack between pine species and provenances. Eur. J. For. Path. 2, 26–39.
- Roll-Hansen F. 1989. *Phacidium infestans*. A literature review. Eur. J. For. Path. 19, 4, 237–250.
- Roll-Hansen F., Roll-Hansen H. 1971. *Potebniamyces coniferarum*. Literature review. Occurrence on *Larix russica* in Iceland. Medd. Norske Skogf. 109, 28, 527–556.
- Rossmann A.Y., Castlebury L.A., Farr D.F., Stanosz G.R. 2008. *Sirococcus conigenus*, *S. piceicola* sp. nov., and *S. tsugae* sp. nov. on conifers: anamorphic fungi in the *Gnomoniaceae*, *Diaporthales*. For. Path. 38, 47–60.
- Rossmann A.Y., Palm-Hernández M.E. 2008. Systematic of plant pathogenic fungi: Why it matters. Plant Dis. 92, 1337–1385.
- Rossmann A.Y., Samuels G.J., Rogerson C.T., Lowen R. 1999. Genera of Bionectriaceae, Hypocreaceae, and Nectriaceae (Hypocreales, Ascomycetes). Stud. Mycol. 42, 1–248.
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad wydawania zezwoleń na dopuszczenie środków ochrony roślin do obrotu i stosowania. 2002. Dz.U. nr 24, poz. 250.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów. 2014. Dz.U., poz. 1408.
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych. 2008. Dz.U. 2008, nr 46, poz. 272.
- Rozporządzenie Parlamentu i Europejskiego i Rady 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117 EWG i 91/414 EWG. 2009. Dz.Urz. UE, L309.

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych (2017). Dz.U. 2017, poz. 2503. Pobrano z http://piorin.gov.pl/files/userfiles/giorin/prawo/rozporzadzenia/wnf/glowne/d2017000_250301.pdf.
- Rudawska M. 1990. Some mechanisms of resistance of mycorrhizae to pathogenic infections. *Bull. Finnish For. Res. Inst.* 360, 191–199.
- Rudawska M. 1993. Mikoryza. W: S. Białobok, A. Boratyński, W. Bugała (red.), *Biologia sosny zwyczajnej* (s. 137–182). Sorus, Poznań-Kórnik.
- Rudawska M. 1997. Rola ektomikoryz w biologicznej ochronie drzew leśnych przed patogenami glebowymi. *Sylwan* 144(4), 27–39.
- Rudawska M. 1998. Mikoryzy. Struktura i funkcja mikoryz. W: A. Boratyński, W. Bugała (red.), *Biologia świerka pospolitego* (s. 276–287). Bogucki Wyd. Nauk., Poznań.
- Rudawska M. (red.) 2000. Ektomikoryza. Jej znaczenie i zastosowanie w leśnictwie. ID PAN, Kórnik.
- Rudawska M. 2000. Rola ektomykoryz w biologicznej ochronie drzew leśnych przed patogenami glebowymi. *Sylwan* 144/4, 27–39.
- Rudawska M. 2007. Mycorrhiza. The mycorrhizal status of Norway spruce. In: M.G. Tjoelker, A. Boratynski, W. Bugala (Eds.), *Biology and ecology of Norway spruce* (pp. 182–194). *Forestry Sciences* 78. Springer.
- Rudawska M., Leski T. 2009a. Mikoryza. W: W. Wesoły, M. Hauke (red.), *Szkółkarstwo leśne od A do Z* (s. 181–195). CILP, Warszawa.
- Rudawska M., Leski T. 2009b. Znaczenie wiedzy o zbiorowiskach grzybów mikoryzowych w szkółkach leśnych dla rozwoju mikoryzacji sterowanej. *Sylwan* 153(1), 16–26.
- Rudawska M., Leski T. 2021. Ectomycorrhizal fungal assemblages of nursery-grown Scots pine are influenced by age of the seedlings. *Forests* 12(2), #134.
- Rudawska M., Leski T., Kieliszewska-Rokicka B. 2000. Charakterystyka i identyfikacja grzybów ektomikoryzowych i ektomikoryz – kryteria morfologiczne, biochemiczne i molekularne. W: M. Lisiecka, M. Ławrynowicz (red.), *Monitoring grzybów* (s. 109–121). PTB, Bogucki Wyd. Nauk., Poznań-Łódź.
- Rudawska M., Leski T., Gornowicz R. 2001. Mycorrhizal status of *Pinus sylvestris* L. nursery stock in Poland as influenced by nitrogen fertilization. *Dendrobiology* 46, 49–58.
- Rudawska M., Leski T., Trocha L.K., Gornowicz R. 2006. Ectomycorrhizal status of Norway spruce seedlings from bare-root forest nurseries. *For. Ecol. Manag.* 236, 375–384.
- Rudawska M., Leski T., Stasińska M. 2011. Species and functional diversity of ectomycorrhizal fungal communities on Scots pine (*Pinus sylvestris* L.) trees on three different sites. *Ann. For. Sc.* 68, 5–15.
- Rudawska M., Pietras M., Smutek I., Strzeliński P., Leski T. 2015. Ectomycorrhizal fungal assemblages of *Abies alba* Mill. outside its native range in Poland. *Mycorrhiza* 26, 57–65.
- Rudawska M., Wilgan R., Janowski D., Iwański M., Leski T. 2018. Shifts in taxonomical and functional structure of ectomycorrhizal fungal community of Scots pine (*Pinus sylvestris* L.) underpinned by partner tree ageing. *Pedobiologia* 71, 20–30.
- Rudawska M., Kujawska M., Leski T., Janowski D., Karliński L., Wilgan R. 2019. Ectomycorrhizal community structure of the admixture tree species *Betula pendula*, *Carpinus betulus*, and *Tilia cordata* grown in bare-root forest nurseries. *For. Ecol. Manag.* 43, 113–125.
- Rudawska M., Leski T., Stasińska M., Karliński L., Wilgan R., Kujawska M.B. 2022. The contribution of forest reserves and managed forests to the diversity of macrofungi of different trophic groups in European mixed coniferous forest ecosystem. *For. Ecol. Manag.* 518, 120274. <https://doi.org/10.1016/j.foreco.2022.120274>

- Ruess L., Garcia Zapata E.J., Dighton J. 2000. Food preferences of a fungal-feeding *Aphelenchoides* species. *Nematology* 2(2), 223–230.
- Russell J.H., Kope H.H., Ades P., Collinson H. 2007. Variation in cedar leaf blight (*Didymascella thujina*) resistance of western redcedar (*Thuja plicata*). *Can. J. For. Res.* 37(10), 1978–1986.
- Russin J.S., Shain L. 1984. Initiation and development of cankers caused by virulent and cytoplasmic hypovirulent isolates of the chestnut blight fungus. *Can. J. Bot.* 62, 2660–2664.
- Russin J.S., Shain L., Nordin G.L. 1984. Insects as carriers of virulent and cytoplasmic hypovirulent isolates of the chestnut blight fungus. *J. Econ. Entom.* 77, 838–846.
- Ruszkiewicz M., Michalska M., Połec E. 2006. The genus *Fusicladium* (Hyphomycetes) in Poland. *Acta Mycol.* 41, 285–298.
- Rykowski K. 1980. Infection biology of *Armillaria mellea* (Vahl.) Karst. E. In: L. Dimitri (Eds.), Proceedings of the 5th international conference on problems of root and butt rot in conifers. August 1978. Hessische Forstliche Versuchsanstalt, Hann. Münden, Kassel, 215–233.
- Rykowski K. 1985. Niektóre troficzne uwarunkowania patogeniczności *Armillaria mellea* (Vahl.) Quél. w uprawach sosnowych. *Pr. Inst. Bad. Leśn.* 640.
- Rykowski K., Sierota Z. 1984. Działalność huby korzeni na gruntach porolnych w związku z różnymi rodzajami cięć pielęgnacyjnych. *Pr. Inst. Bad. Leśn.* 634, 61–80.
- Rykowski K., Sierota Z. 1988. Odpady zrębowe jako źródło zagrożenia infekcyjnego. *Las Pol.* 18, 7–9.
- Sałata B. 1974. Grzyby. T. 6. Workowce (Ascomycetes), Szpetkowe (Taphrinales). PWN, Warszawa.
- Sałata B. 1985. Grzyby. T. 15. Workowce (Ascomycetes), Mączniakowe (Erysiphales). PWN, Warszawa.
- Sánchez M.E., Venegas J., Romero M.A., Phillips A.J.L., Trapero A. 2003. *Botryosphaeria* and related taxa causing oak canker in Southwestern Spain. *Plant Dis.* 87, 1515–1521.
- Sanford G.B. 1926. Some factors affecting the pathogenicity of *Actinomyces scabies*. *Phytopathology* 16, 525–547.
- Santamaria O., Diez J.J. 2005. Fungi in leaves, twigs and stem bark of *Populus tremula* from northern Spain. *For. Path.* 35, 95–104.
- Schacht H. 1859. Über einige Feinde und Krankheiten der Zuckerrübe. *Ver. Rübenz. Ind. Zollver.* 9, 239–350.
- Schaad N.W., Jones J.B., Chun W. 2001. Laboratory guide for identification of plant pathogenic bacteria. The American Phytopathological Society, Minnesota.
- Schmitt C.L., Tatum M.L. 2008. The Malheur National Forest: Location of the World's Largest Living Organism. USDA Forest Service, Pacific Northwest Region.
- Schneider B., Kätzel R., Kube M. 2020. Widespread occurrence of 'Candidatus Phytoplasma ulmi' in elm species in Germany. *BMC Microbiol.* 20, 74. <https://doi.org/10.1186/s12866-020-01749-z>.
- Schneider R., Arx von J.A. 1966. Zwei neue, als Erreger von Zweigsterben nachgewiesene Pilze: *Kabatina thujae* nov. gen., nov. sp. und *K. juniperi* nov. sp. *Phytopath. Z.* 57, 176–182.
- Schneider M., Grünig C.R., Holdenrieder O., Sieber T.N. 2009. Cryptic speciation and community structure of *Herpotrichia juniperi*, the causal agent of brown felt blight of conifers. *Mycol. Res.* 113, 887–896.
- Schoeneweiss D.F. 1981. Infectious diseases of trees associated with water and freezing stress. *J. Arb.* 7(1), 13–8.
- Scholz F., Stephan B.R. 1974. Physiologische Untersuchungen über die unterschiedliche Resistenz von *Pinus sylvestris* gegen *Lophodermium pinastri*: I. Die Pufferkapazität in Nadeln. *Eur. J. For. Path.* 4, 118–126.

- Schubert K., Ritschel A., Brau U. 2003. A monograph of *Fusicladium* s. lato (Hyphomycetes). *Schlechtendalia* 9, 1–132.
- Schönhar S. 1958. Bekämpfung der durch *Meria laricis* verursachten Lärchenschütte. *Allgem. Forstzeitschr.* 8, 100.
- Schuck H.J. 1972. Die Zusammensetzung der Nadelwachse von *Pinus silvestris* in Abhängigkeit von Herkunft und Nadelalter sowie ihre Bedeutung für die Anfälligkeit gegenüber *Lophodermium pinastri* (Schrad.) Chev. *Flora* 161, 604–622.
- Schuck H.J., Bluemel U., Geier L., Schütt P. 1980. Schadbild und Aetiologie des Tannensterbens I. Wichtung der Krankheitssymptome. *Eur. J. For. Path.* 10, 125–135.
- Schultz M.E. 1991. Pitch canker disease in California: pathogenicity, distribution and canker development on Monterey pine (*Pinus radiata*). *Plant Dis.* 75, 676–682.
- Schütt P. 1964. Der Schüttebefall der Kiefer in Abhängigkeit von Herkunft und Anbauort. *Forstw. Cbl.* 83, 129–192.
- Schütt P. 1968. Verbreitung, Schäden und Bekämpfung des Blasenrostes in Nordamerika. *Forstarchiv.* 39, 2, 40–43.
- Schütt P. 1981a. Erste Ansätze zur experimentellen Klärung des Tannensterbens. *Schweiz. Z. Forstwes.* 132, 6, 443–452.
- Schütt P. 1981b. Ursache und Ablauf des Tannensterbens – Versuch einer Zwischenbilanz. *Forst. Cbl.* 100, 286–287.
- Schwarz F. 1895. Die Erkrankung der Kiefern durch *Cenangium abietis*. Gustav Fischer, Jena.
- Schwarze F.W.M.R., Engels J., Mattheck C. 2000. Fungal strategies of wood decay in trees. Springer, Berlin.
- Schweitzer D.J., Sinclair W.A. 1976. *Diplodia* tip blight on Austrian pine controlled by benomyl. *Plant Dis. Rep.* 60, 3, 269–270.
- Schwelm A., Barron N., Zhang S., Bradshaw R.E. 2008. Early expression of aflatoxin-like dothistromin genes in the forest pathogen *Dothistroma septosporum*. *Mycol. Res.* 112, 138–146.
- Schwerdtfeger F. 1981. Die Waldkrankheiten: Lehrbuch der Forstpathologie und des Forstschutzes. P. Parey, Hamburg.
- Scientific opinion on the pest categorisation of Elm phloem necrosis mycoplasma. 2014. *EFSA J.* 12(7), 3773, 1–34.
- Seliskar C.E. 1967. Oak wilt – *Ceratocystis fagacearum* (Bretz) Hunt. In: A.G. Davidson, E.M. Prentiss (Eds.), Important forest insects and diseases of mutual concern to Canada, United States and Mexico. Dept. For. Rural Dev. Can. 1180, 173–176.
- Senn J. 1999. Tree mortality caused by *Gremmeniella abietina* in a subalpine afforestation in the central Alps and its relationship with duration of snow cover. *Eur. J. For. Path.* 29, 65–74.
- Sharon M., Freeman S., Sneh B. 2011. Assessment of resistance pathways induced in *Arabidopsis thaliana* by hypovirulent *Rhizoctonia* spp. isolates. *Genet. Resist.* 101(7), 828–838.
- Shaw III C.G., Kile G.A., Eds. 1991. Armillaria root diseases. USDA For. Serv. Agricultural Handbook 691. Washington.
- Shigo A., Shortle W.C., Garrett P.W. 1977. Genetic control suggested in compartmentalization of discolored wood associated with tree wounds. *For. Sci.* 23, 179–182.
- Siddiqi M.R. 2000. Tylenchida. Parasites of plants and insects. CABI Publ., Wallingford, UK, New York, USA.
- Siedliskowe podstawy hodowli lasu. Załącznik do Zasad hodowli lasu. 2004. Ośrodek Rozwoju-Wdrożeniowy Lasów Państwowych w Bedoniu, Warszawa.
- Siemaszko W. 1935. Choroba naczyniowa wiązków *Ceratostomella (Graphium) ulmi* (Schwarz) Buisman w Polsce. *Rocz. Nauk Ogród.* 35, 163–173.

- Sierota Z. 1975. Ocena skuteczności zabiegu sztucznej inokulacji pniaków sosnowych przy użyciu grzyba *Phlebia gigantea* (Fr. Donk) na skalę półgospodarczą. Sylwan 9, 37–43.
- Sierota Z. 1987. Czynniki sprzyjające występowaniu huby korzeni w drzewostanach sosnowych na gruntach porolnych. Sylwan 11–12, 69–82.
- Sierota Z. 1995. Rola grzyba *Phlebiopsis gigantea* (Fr.: Fr.) Jülich w ograniczaniu huby korzeni w drzewostanach sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris* L.) na gruntach porolnych. Pr. Inst. Bad. Leśn. 810.
- Sierota Z. 1997a. An analysis of the root rot spread in a Scott pine stand growing in post-agricultural land. Fol. For. Pol. Ser. A, Forestry 39, 27–37.
- Sierota Z. 1997b. Wpływ zabiegu ochronnego na zmniejszenie strat powstających w drzewostanie sosnowym w wyniku huby korzeni. Sylwan 11, 17–23.
- Sierota Z. 1998a. Choroby infekcyjne – ocena występowania i wpływ na gospodarkę leśną. Sylwan 1, 21–37.
- Sierota Z., 1998b. Choroby infekcyjne w szkółkach leśnych. W: Z. Sierota, M. Małecka (red.), Profilaktyka i terapia w szkółkach leśnych zagrożonych przez choroby infekcyjne. Materiały konferencji naukowo-technicznej 24-25 III 1998 (s. 5–9). Warszawa – Sękocin. IBL, Warszawa.
- Sierota Z. 2001. Choroby lasu. CILP, Warszawa.
- Sierota Z. 2013. Heterobasidion root rot in forests on former agricultural lands in Poland: Scale of threat and prevention. Acad. J. Sci. Res. Essays 8(47), 2298–2305. <https://orcid.org/10.5897/SRE2013.5724>
- Sierota Z., Głowacka B., Karlikowski T., Kowalski S., Kowalski T., Rykowski K., ..., Załęski A. 1994. Możliwości zmniejszenia predyspozycji chorobowej lasów metodami gospodarki leśnej. Pr. Inst. Bad. Leśn. Ser. B, 22, 1–55.
- Sierota Z., Kolk A. 1997. Ocena występowania uszkodzeń koron sosny spowodowanych przez igłówkę sosnową i przyszczarka Baera oraz organizmy grzybowe w latach 1995–1996. Maszyn. Inst. Bad. Leśn., Warszawa.
- Sierota Z., Kolk A., Ślusarski S. 1998. Przyczyny i przebieg zjawiska zamierania pędów sosny zwyczajnej na terenie północno-zachodniej części Polski w latach 1995–1997. Pr. Inst. Bad. Leśn. Ser. B, 34, 75–93.
- Sierota Z., Małecka M. 2004a. Formowanie „sztucznych luk” w celu ograniczenia huby korzeni i inicjowania przebudowy monokultur sosnowych na gruntach porolnych. Sylwan 1, 6–11.
- Sierota Z., Małecka M. 2004b. Modyfikacja biologicznej metody ochrony przed hubą korzeni i porównanie kosztów z metodą tradycyjną. Sylwan 4, 34–39.
- Sierota Z., Małecka M. 2006. Choroby infekcyjne. W: Prognoza występowania ważniejszych szkodników leśnych i chorób infekcyjnych w Polsce w 2006 roku. Instytut Badawczy Leśnictwa, Warszawa, 24–33.
- Sierota Z., Małecka M. 2011. Kryteria wyboru drzewostanów sosnowych na gruntach porolnych do przebudowy. W: Z. Sierota (red.), Zmiany w środowisku drzewostanów sosnowych na gruntach porolnych w warunkach przebudowy częściowej oraz obecności grzyba *Phlebiopsis gigantea*. Pr. Inst. Bad. Leśn., Rozpr. Monogr. 17, 34–46.
- Sierpiński Z. 1981. Rueckgang der Tanne (*Abies alba* Mill.) in Polen. Eur. J. For. Path. 11, 153–162.
- Sikora R.A. 1978. Effects of the endotrophic micorrhiza fungus, *Glomus mossae*, on host-parasite relationship of *Meloidogyne incognita* in tomato. J. Plant Dis. Prot. 85, 197–202.
- Simms H.R. 1967. On the ecology of *Herpotrichia nigra*. Mycologia 59, 902–909.
- Sinclair W.A., Hudler G.W. 1980. Tree and shrub pathogens new or noteworthy in New York state. Plant Dis. 64(6), 590–592.
- Sitaramaiah K., Sikora R.A. 1982. Effect of the micorrhizal fungus *Glomus fasciculatus* on the host-parasite relationship of *Rotylenchus reniformis* in tomato. Nematologica 28, 412–419.

- Sivanesan A., Gibson A.S. 1972. *Herpotrichia juniperi*. CMI Descr. Path. Fungi Bact. 328.
- Siwecki R. 1966. Spostrzeżenia nad wirusową mozaiką topoli. Sylwan 110(2), 91–95.
- Siwecki R. 1969. Badania dziedziczenia odporności kórniczych mieszańców topoli na porażenie grzybem *Chondroplea (Dothichiza) populea* (Sacc.) Kleb. Arb. Kórn. 14, 219–322.
- Siwecki R. 1974. A review of studies on the occurrence of *Melampsora pinitorqua* in Central and Eastern Europe. Eur. J. For. Path. 4, 148–155.
- Skarmoutsos G., Millar C. 1982. *Adelges* aphids and fungi causing premature defoliation of larch. Eur. J. For. Path. 12, 73–78.
- Skilling D.D. 1972. Epidemiology of *Scleroderris lagerbergii*. Eur. J. For. Path. 2, 16–21.
- Skilling D.D., Nicholls T.H. 1974. Brown spot needle disease – biology and control in Scotch pine plantations. USDA For. Sci. Res. 109.
- Skilling D.D., Walla J.A. 1986. *Rhizosphaera* needle cast of spruce. In: J.W. Riffle, G.W. Peterson (Eds.), Diseases of trees in the great plains. USDA Forest Service, General Technical Report RM 129, 124–125.
- Skolud P. 1996. Rudy odcień śmierci. Echa Leśn. 11, 1–4.
- Skovsgaard J.P., Wilhelm G.J., Thomsen I.M., Metzler B., Kirisits T., Havrdová L., ..., Clark J. 2017. Silvicultural strategies for *Fraxinus excelsior* in response to dieback caused by *Hymenoscyphus fraxineus*. Forestry 90, 455–472.
- Skrzecz I. 1996. Impact of *Phlebia gigantea* (Fr.: Fr.) Donk on the colonization of Scots pine (*Pinus sylvestris* L.) stumps by the Large pine weevil (*Hylobius abietis* L.). Fol. For. Pol. 38, 89–101.
- Skwiercz T.A. 2012. Nematodes (Nematoda) in Polish forests. I. Species inhabiting soils of nurseries. J. Plant Prot. Res. 52(1), 169–179.
- Smalley E.B., Guries R.P. 1993. Breeding elms for resistance to Dutch elm disease. Ann. Rev. Phytopathol. 31(1), 325–354. <https://doi.org/10.1146/annurev.py.31.090193.001545>.
- Smith C.M., Campbell M.M. 2004. Populus genotypes differ in infection by and systemic spread of poplar mosaic virus. Plant Pathol. 53 (6), 780–787.
- Smith S., Read D. 2008. Mycorrhizal symbiosis (3rd ed.). Academic Press (Elsevier), London.
- Sneh B., Sharon M., Kuniyaga S. 2008. Comprehensive classification of *Rhizoctonia* spp. using rDNA+ITS sequence analysis complemented by percent sequence similarity. In: 4th International Symposium on *Rhizoctonia*, 20–22 August 2008. The International Society of Plant Pathology, *Rhizoctonia* Subject Matter Committee. Berlin, Germany.
- Sobiczewski P. 1999. Guzowatość korzeni (*Agrobacterium tumefaciens*) – ważna nowotworowa choroba roślin sadowniczych. Post. Nauk Roln. 5, 17–30.
- Sobiczewski P. 2000. Bakterie w służbie ochrony roślin przed chorobami. Ochr. Rośl. 7, 41–43.
- Sobiczewski P. 2009. Bakterie wykorzystywane w produkcji roślinnej. W: S. Malepszy (red.), Biotechnologia roślin. PWN, Warszawa, 172–213.
- Sobiczewski P. 2016. Ochrona sadów i szkółek jabłoni i gruszy przed chorobami bakteryjnymi. W: Materiały XII Międzynarodowych Targów Agrotechniki Sadowniczej. Warszawa, 12–13 stycznia 2016, 127–140.
- Sobiczewski P. 2021. Bakterie w środowisku roślin – wrogowie i sprzymierzeńcy. Kosmos 70, 4, 685–696.
- Sobiczewski P., Berczyński S., Ciechanowska M., Karczewski J., Łubisz K., Majdziak K., Sedlaczek L. 1995. Sposób wytwarzania biopreparatu do ochrony korzeni podkładek drzew owocowych i róży przed guzowatością korzeni. PAT 167547.
- Sobiczewski P., Berczyński S., Sahajdak A. 2004a. Problemy ochrony roślin przed zarazą ogniową w aspekcie akcesu Polski do Unii Europejskiej. W: Materiały Ogólnopolskiej Konferencji Ochrony Roślin Sadowniczych. Skierniewice 25–26.02.2004, 31–36.
- Sobiczewski P., Berczyński S., Kordyla-Bronka M. 2004b. Integrowana ochrona roślin przed zarazą ogniową (*Erwinia amylovora*). Progr. Plant Prot. / Post. Ochr. Rośl. 44(1), 377–386.

- Sobiczewski P., Bielicki P. 2022. Nowy status sprawcy zarazy ogniowej. MPS Sad 4, 40–47.
- Sobiczewski P., Kielak K., Puławska J. 2002. Nowe aspekty epidemiologii zarazy ogniowej (*Erwinia amylovora*). Progr. Plant Prot. / Post. Ochr. Rośl. 42, 1, 67–74.
- Sobiczewski P., Schollenberger M. 2002. Bakteryjne choroby roślin ogrodnicznych. PWRiL, Warszawa.
- Solla A., Camarero J.J. 2006. Spatial patterns and environmental factors affecting the presence of *Melampsorella caryophyllacearum* infections in an *Abies alba* forest in NE Spain. For. Path. 36, 165–175.
- Solla A., Gill L. 2002. Xylem vessel diameter as a factor in resistance of *Ulmus minor* to *Ophiostoma novo-ulmi*. For. Path. 32, 123–134.
- Solla A., Martin J.A., Corral P., Gill L. 2005. Seasonal changes in wood formation of *Ulmus pumila* and *Ulmus minor* and its relation with Dutch elm disease. New Phytopath. 166, 1025–1034.
- Solla A., Sánchez-Miranda Á., Camarero J.J. 2006. Radial-growth and wood anatomical changes in *Abies alba* infected by *Melampsorella caryophyllacearum*: a dendroecological assessment of fungal damage Ann. For. Sci. 63, 293–300.
- Sørensen J.L., Mogensen J.M., Thrane U., Andersen B. 2009. Potato carrot agar with manganese as an isolation medium for *Alternaria*, *Epicoccum* and *Phoma*. Int. J. Food Microbiol. 130, 22–26.
- Spiers A.G., Hopcroft D.H. 1993. Black canker and leaf spot on *Salix* in New Zealand caused by *Glomerella miyabeana* (*Colletotrichum gloeosporioides*). Eur. J. For. Path. 23, 92–102.
- Staley J.M. 1965. Decline and mortality of red and scarlet oaks. For. Sci. 11, 2–17.
- Stanosz G.R., Smith D.R. 1996. Evaluation of fungicides for control of *Sphaeropsis* shoot blight of red pine nursery seedlings. Can. J. For. Res. 26, 492–497.
- Stanosz G.R., Smith D.R., Leisso R. 2007. *Diplodia* shoot blight and asymptomatic persistence of *Diplodia pinea* on or in stems of jack pine nursery seedlings. For. Path. 37, 145–154.
- Steenackers V. 1969. L'état actuel de la selection et de la creation des clones de peupliers résistants aux diverses maladies. In: Second World Consultation on Forest Tree Breeding, 7–16 August 1969. FAO, Rome (Italy). Washington, 69–94.
- Stenström E., Ihrmark K. 2005. Identification of *Lophodermium seditiosum* and *L. pinastri* in Swedish forest nurseries using species-specific PCR primers from the ribosomal ITS region. For. Path. 35, 163–172.
- Stephan B.R. 1973a. Untersuchungen zur Variabilität von *Lophodermium pinastri* I. Kulturvarianten. Eur. J. For. Path. 3, 6–12.
- Stephan B.R. 1973b. Untersuchungen zur Variabilität von *Lophodermium pinastri* II. Unterschiede im physiologischen Verhalten. Eur. J. For. Path. 3, 112–120.
- Stephan B.R. 1973c. Über Anfälligkeit und Resistenz von Douglasien-Herkünften gegenüber *Rhabdocline pseudotsugae*. Silvae Genet., 22, 149–153.
- Stephan B.R. 1997. *Phaeocryptopus gaeumannii* on Douglas-fir provenances. In: G. Laflamme, J.A. Bérubé, R.C. Hamelin (Eds.), Foliage, shoot and stem diseases of trees. Proc. IUFRO WP 7.02.02 Meeting. Quebec City, May 25–31, 1997.
- Stephan B.R., Butin H. 1980. Krebsartige Erkrankung an *Pinus contorta*-Herkünften. Eur. J. For. Path. 10, 410–419.
- Stephan B.R., Krusche D. 1986. Genetic variation of resistance to *Lophodermium* needle cast in Scots pine progenies of intraprovenance and interprovenance crossings. In: G.W. Peterson (Ed.), Recent research on conifer needle diseases. Conf. Proc., Oct. 14–18, 1984, Gulfport Mississippi. U.S. Department of Agriculture, Forest Service, General Technical Report WO-50, 28–34.

- Stephan B.R., Osorio M. 1994. Studies on *Lophodermium (Lirula) macrosporum*. In: P. Capretti, U. Heiniger, R. Stephan (Eds.), Proc. IUFRO Meeting 'Shoot and Foliage Diseases in Forest Trees'. Vallombrosa, Florence, Italy, June 6–11, 1994, 34–37.
- Stern V.M., Smith R.F., van den Bosch R., Hagen K.S. 1959. The integration of chemical and biological control of the spotted alfalfa aphid: The integrated control concept. *Hilgardia* 29, 81–101.
- Stevens R.B. 1960. Cultural practices in disease control. In: J.G. Horsfall, A.E. Dimond, Plant pathology, an advanced treatise. III. The diseased population, epidemics and control. Academic Press, New York, 357–429.
- Stępniewska H., Jankowiak R., Kolařík M. 2008. First report on *Phytophthora cambivora* from an oak stand in Poland. *Phytopathol. Pol.* 50, 85–86.
- Stępniewska S., Mańka M., Asiegbu O. 2006. Studies on anastomosis groups of *Rhizoctonia solani* isolates causing disease in two forest nurseries in Poland. *For. Pathol.* 36, 97–109.
- Stocka T. 1999. Grzyby występujące na owocach i nasionach drzew leśnych. Biblioteczka Leśniczego, z. 121. Wyd. Świat, Warszawa.
- Stone J.K. 1987. Initiation and development of latent infections by *Rhabdocline parkeri* on Douglas-fir. *Can. J. Bot.* 65, 2614–2621.
- Storer A.J., Gordon T.R., Dallara P.L., Wood D.L. 1994. Pitch canker kills pines, spreads to new species and regions. *Calif. Agric.* 48, 6, 9–13.
- Strobel G.A., Mathre E. 1970. Outlines of plant pathology. VIII. Van Nostrand Reinhold, New York.
- Sturgis W.C. 1913. *Herpotrichia* and *Neopeckia* on conifers. *Phytopathology* 3, 152–158.
- Summerbell R.C. 1988. Benomyl – tolerant microfungi associated with mycorrhizae of black spruce. *Can. J. Bot.* 66(3), 553–557.
- Sutherland J.R., Miller T., Quinard R.S. 1987. Cone and seed diseases of North American conifers. *North Am. For. Comm.* 1. Victoria, B.C., Canada, 1–77.
- Suto Y., Ougi D. 1998. *Lecanosticta acicola*, causal fungus of brown spot needle blight in *Pinus thunbergii*, new to Japan. *Mycoscience* 39, 319–325.
- Swiontek-Brzezinska M., Jankiewicz U., Burkowska A., Walczak M. 2014. Chitinolytic microorganisms and their possible application in environmental protection. *Curr. Microbiol.* 68(1), 71–81.
- Sylvestre-Guinot G. 1981. *Etude de l'émission des ascospores du Lachnellula willkommii* (Hartig) Dennis dans l'Est de la France. *Eur. J. For. Path.* 11, 275–283.
- Szabla K., Pabian R. 2009. Szkółkarstwo kontenerowe. Nowe technologie i techniki w szkółkarstwie leśnym. CILP, Warszawa.
- Szczepkowski A., Szyndel M.S. 2001. Attempts to detect and to determine the significance of plant viruses in beech tree decline in Poland. *Phytopathol. Pol.* 21, 45–53.
- Szwałkiewicz J. 1999. Zamieranie drzew i drzewostanów jesionowych – przyczyny, skutki, prognoza. *Post. Tech. Leśn.* 69, 24–30.
- Szweykowska A., Szweykowski J. 2003. Botanika. Systematyka. T. 2. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.
- Talgø V., Stensvand A. 2008. *Delphinella abietis* and *Herpotrichia parasitica* cause needle damage in Norwegian Christmas tree plantations. In: I.M. Thomsen, H.N. Rasmussen, J.M. Sørensen (Eds.), Proceedings of the 8th International Christmas Tree Research and Extension Conference IUFRO Working Unit 2.02.09 – Christmas Trees. Forest and Landscape Working Papers no. 26–2008, Forest and Landscape Denmark, Horsholm, 49–54.
- Tan K.K. 1978. Light-induced fungal development. *Filament. Fungi* 3, 334–357.
- Tao D., Li P.-H., Carter J.V., Ostry M.E. 1984. Relationship of environmental stress and *Cytospora chrysosperma* infection to spring dieback of poplar shoots. *For. Sci.* 30, 645–651.

- Tarociński E. 1970. Zagadnienia ochrony sosnowego drewna tartaczno i tarcicy przed sini-
zną. Pr. Inst. Techn. Drewn. Pozn. 17, 3–172.
- Taut I., Holonec L. 2004. Pathogenic agents from forest cultures prevention and control. Bul.
Univ. Stiinte Agric. Med. Veter. Cl.-Nap. Ser. Horticultura 61, 121–126.
- Tedersoo L., Brundrett M. 2017. Evolution of ectomycorrhizal symbiosis in plants. Ecol. Stud.
230, 407–467.
- Tedersoo L., May T.W., Smith M.E. 2010. Ectomycorrhizal lifestyle in fungi: global diversity,
distribution, and evolution of phylogenetic lineages. Mycorrhiza 20, 217–263. <https://doi.org/10.1007/s00572-009-0274-x>
- Teich A.H. 1972. Damage caused by the fungus *Scleroderris* in plantations and nurseries
in Europe and North America. Eur. J. For. Path. 2, 11–15.
- Tesche M. 1968. Zur Physiologie und Biochemie umfallkranker Keimlinge von *Pinus sylvestris*
L. Diss. Hohen Fak. Math. Naturwiss. Martin-Luther-Universität, Halle-Saale.
- Tesche M., Gierczak M. 1971. Zawartość amoniaku w podstawie łodygi (hipokotyłu) sterylne
wychodowanych siewek *Pinus sylvestris* L. przy zachorowaniu na normalną zgorzel sie-
wek. Zesz. Probl. Post. Nauk Roln. 127, 29–37.
- Thomas F.M., Blank R. 1996. The effect of excess nitrogen and of insect defoliation on the
frost hardiness of bark tissue of adult oaks. Ann. Sci For. 53, 395–406.
- Thomas F.M., Blank R., Hartmann G. 2002. Abiotic and biotic factors and their interactions as
causes of oak decline in Central Europe. For. Path. 32, 277–307.
- Thomsen I.M. 2008. Risk evaluation of *Pucciniastrum epilobii* rust attacks on nordmann fir,
Abies nordmanniana. In: I.M. Thomsen, H.N. Rasmussen, J.M. Sørensen (Eds.), Proceedings
of the 8th International Christmas Tree Research and Extension Conference. Forest and
Landscape Working Papers no. 26–2008, Forest and Landscape Denmark, Hørsholm.
- Tikkanen E., Raitio H. 1990. Climatic stress and air pollutants – causes of needle loss. Aquilo
Ser. Bot. 29, 69–76.
- Tomalak M. 2003. Biocontrol potential of entomopathogenic nematodes against winter
moths (*Operophtera brumata* and *O. fagata*) (Lepidoptera: Geometridae) infesting urban
trees. Becontr. Sci. Technol. 13, 517–527.
- Tomalak M. 2004. Infectivity of entomopathogenic nematodes to soil-dwelling developmen-
tal stages of tree leaf beetles *Altica quercetorum* Foudr. and *Agelastica alni* L. (Coleoptera:
Chrysomelidae). Entomol. Exp. Appl. 110, 125–133.
- Tomalak M. 2017. Parasitic association of the mycetophagous wood nematode, *Bursaph-
elenchus fraudulentus* with the honey fungus *Armillaria ostoyae*. For. Pathol. 47/3, e12325.
- Tomalak, M. 2022. Insect-parasitic phases in the development of the mycetophagous wood
nematode, *Bursaphelenchus tryphloei*, in its vector, an aspen bark beetle *Trypophloeus
asperatus*. Nematology 24, 1003-1016.
- Tomalak M., Filipiak A. 2014. *Bursaphelenchus fagi* sp. n. (Nematoda: Parasitaphelenchidae),
an insect pathogenic nematode in Malpighian tubules of the bark beetle, *Taphrorychus
bicolor* (Herbst.) (Coleoptera: Curculionidae, Scolytinae), in European beech, *Fagus silvat-
ica* L. Nematology 16(5), 591–606.
- Tomalak M., Filipiak A. 2021. Effects of inter-specific crossbreeding between the invasive
pine wood nematode, *Bursaphelenchus xylophilus* and native *B. mucronatus* on mor-
phology and reproduction of the hybrid offspring. For. Pathol. 51, e12676. <https://orcid.org/10.1111/efp.12676>.
- Tomalak M., Pomorski J.J. 2015. Description of *Bursaphelenchus piceae* sp. n. from larval gal-
leries of six-toothed spruce bark beetle, *Pityogenes chalcographus* (L.) in Norway spruce,
Picea abies (L.) Karsten. Nematology 17, 1165–1183.

- Tomalak M., Welch H.E., Galloway T.D. 1988. Interaction of parasitic nematode *Parasitaphelenchus oldhami* (Nematoda: Aphelenchoididae) and a bacterium in Dutch elm disease vector, *Hylurgopinus rufipes* (Coleoptera: Scolytidae). J. Invert. Pathol. 52, 301–308.
- Tomalak M., Welch H.E., Galloway T.D. 1989. Pathology of *Aphelenchoides pityokteini* (Nematoda: Aphelenchoidae) in the Malpighian tubules of *Pityokteines sparsus* (Coleoptera Scolytidae). J. Invert. Pathol. 53, 140–141.
- Tomalak M., Welch H.E., Galloway T.D. 1990. Pathogenicity of *Allantonematidae* (Nematoda) infecting bark beetles (Coleoptera: Scolytidae) in Manitoba. Can. J. Zool. 68, 89–100.
- Traquair J.A. 1984. Etiology and control orchard replant problems a review. Can. J. Plant Pathol. 6, 54–62.
- Torres J.J. 1972. *Cenangium ferruginosum* as a factor in natural selection. Bol. Estac. Central Ecol. 1(1), 29–30.
- Tsao P.H. 1983. Factors affecting isolation and quantification of *Phytophthora* from soil. In: E.D.C. Bartnicki. S. Garcia, P.H. Tsao (Eds.), *Phytophthora: its biology, taxonomy, ecology, and pathology*. The American Phytopathological Society, St. Paul, 219–236.
- Tsopelas P., Slippers B., Gonou-Zagou Z., Wingfield M.J. 2009. First report of *Diplodia corticola* on kermes oak (*Quercus coccifera*). New. Dis. Rep. 20, 11.
- Tubeuf von C.F. 1930. Biologische Bekämpfung des Blasenrostes der Weymouthkiefer. Z. Pflanzenkr. Pflanzenschutz 40, 177–181.
- Tubeuf C. von, 1887. Mitteilung über einige Feinde des Waldes. Allg. Forst. Jagdztg. 63, 79–84.
- Turchetti T., Fuitem A., Gemignani P. 1981. Preliminary canker experiments on the protection of sweet grafts from bark canker. Exp. Ric. Staz. Sprim. Agr. For. S. Mich. all'Adige 11, 137–145.
- Turco E., Marianelli C., Vizzuso C., Ragazzi A., Gini R., Selleri B., Tucci R. 2006. First report of *Botryosphaeria dothidea* on sycamore red oak and English oak in Northwestern Italy. Plant Dis. 90, 1106.
- Tyszkiewicz Z., Mańka M. 1996. Kształtowanie się zależności między zbiorowiskami grzybów glebowych a wybranymi fitocenozami leśnymi. W: S. Kowalski, M. Kowalik (red.), *Nowe kierunki w fitopatologii. Materiały z Sympozjum Kraków 11–13 września 1996*. Polskie Towarzystwo Fitopatologiczne, Katedra Ochrony Roślin i Katedra Fitopatologii Leśnej Akademii Rolniczej, Kraków, 165–168.
- Twarowska I. 1965. Opieńka miodowa. PWRiL, Warszawa.
- Twyman E.S. 1946. Notes on the die-back of oak caused by *Colpoma quercinum* (Fr.) Wallr. Trans. Bryt. Myc. Soc. 29, 234–241.
- Ulrich B. 1981. Eine Oekosystemare Hypothese ueber die Ursachen des Tannensterbens (*Abies alba* Mill.). Forst. Cbl. 100, 228–236.
- Uotila A. 1990. Infection of pruning wounds in scots pine by *Phacidium coniferarum* and selection of pruning season. Acta For. Fen. 215, 1–36.
- Uotila A., Wang T., Wang L. 2000. Some ecological aspects of *Chrysomyxa abietis* (Wallr.) Unger epidemiology. Metsanduslikud Uurimused 34, 17–23.
- Urbasch I. 1989. *Pestalotia funerea* Desm. – Untersuchungen zur Biologie und Vorkommenshäufigkeit an *Thuja*. Nachrichtenbl. Deut. Pflanzensch. 41(3), 33–35.
- Uřosevič B. 1971. *Fusarium oxysporum* i inni sprawcy zgorzeli siewek drzew leśnych. Zesz. Prob. Post. Nauk. Roln. 127, 45–49.
- Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin. 2013. Dz.U. 2013, poz. 455.
- Van Alfen N.K., Jaynes R.A., Anagnostakis S.L., Day P.R. 1975. Chestnut blight: Biological control by transmissible hypovirulence in *Endothia parasitica*. Sci. 189, 890–891.
- Vancura K., Raben G., Gorzelak A., Mikulowski M., Caboun V., Oleksyn J. 1999. Impact of air pollution on the forests of Central and Eastern Europe. In: J.L. Innes, J. Oleksyn (Eds.),

- Forest dynamics in heavily polluted regions. Raport no. 1 of the IUFRO task force on environmental change. CABI Publ., Wallingford, Oxon, UK, 121–146.
- Van Dijk H.F.G., Van der Gaag M., Perik P.J.M., Roelofs J.G.M. 1992. Nutrient availability in Corsican pine stands in the Netherlands and the occurrence of *Sphaeropsis sapinea*: a field study. *Can. J. Bot.* 70, 870–875.
- Van der Meer F.A., Cooper J.I. 2002. Poplar mosaic carlavirus. In: A.A. Brunt, K. Crabtree, M.J. Dallwitz, A.J. Gibbs, L. Watson (Eds.), *Viruses of plants. Descriptions and lists from VIDE Database*. CABI Publ., Wallingford, UK, 998–1002.
- Van der Pas J.B., Slater-Hayes J.D., Gadgil P.D., Bulman L. 1984. *Cyclaneusma (Naemacyclus)* needle-cast of *Pinus radiata* in New Zealand. 2: Reduction in growth of the host, and its economic implication. *New Zeal. J. For. Sci.* 14, 197–209.
- Van der Plank J.E. 1963. *Plant diseases: epidemics and control*. Academic Press, New York.
- Van der Plank J.E. 1968. *Disease resistance in plants*. Academic Press, New York.
- Van der Plank J.E. 1975. *Principles of plant infection*. Academic Press, New York.
- Van der Zweep P., de Kam M. 1982. The occurrence of *Erwinia salicis*, the cause of watermark diseases, in the phyllosphere of *Salix alba*. *Eur. J. For. Path.* 12, 257–261.
- Van Vloten H. 1935. Wie wird die *Rhabdocline*-schütte der Douglasien verbreitet? *Forst. Wochenschr. Silv.* 23, 17–18.
- Vasiliauskas R., Stenlid J. 1997. Population structure and genetic variation in *Nectria fuckelia*na. *Can. J. Bot.* 75, 1707–1713.
- Vázquez-Lobo A., De La Torre A.R., Martínez-García P.J., Vangestel C., Wegzryn J.L., Čalić I., ..., Neale D.B. 2017. Finding loci associated to partial resistance to white pine blister rust in sugar pine (*Pinus lambertiana* Dougl.). *Tree Genet.* 13.
- Vesely R., Kotlaba F., Pouzar Z. 1972. *Přehled československých hub*. Academia, Praha.
- Vettraiño A.M., Barzanti P., Bianco M.C., Ragazzi A., Capretti P., Paoletti E., ..., Vannini A. 2002. Occurrence of *Phytophthora* species in oak stands in Italy and their association with declining oak trees. *For. Path.* 32, 19–28.
- Vloten H. van, Gremmen J. 1953. Studies in the discomycete genera *Crumenula* De Not. and *Cenangium* Fr. *Acta Bot. Neerl.* 2(2), 226–241.
- Wachowska U. 2010. Charakterystyka fungicydów strobilurynowych z uwzględnieniem odporności fitopatogenów. *Post. Nauk Roln.* 3, 77–89.
- Wagner G. 1930. *Lehrbuch des Forstschutzes*. P. Parey, Berlin.
- Waldboth M., Oberhuber W. 2009. Synergistic effect of drought and chestnut blight (*Cryphonectria parasitica*) on growth decline of European chestnut (*Castanea sativa*). *For. Path.* 39, 43–53.
- Walla J.A., Stack R.W. 1994. Fungicidal control of *Lirula* needle blight in spruce plantings In: P. Capretti, U. Heiniger, R. Stephan (Eds.), *Proceedings IUFRO Meeting 'Shoot and Foliage Diseases in Forest Trees'*. Vallombrosa, Florence, Italy, June 6–11, 1994, 38–44.
- Wang K.C., Bergson G.B., Green R.J. 1975. Effect of *Meloidogyne incognita* on selected forest tree species. *J. Nematol.* 7(2), 140–149.
- Ward H.M. 1902. On the relations between host and parasite in the bromes and their brown rust *Puccinia dispersa* (Eriks.). *Ann. Bot.* 16, 233–315.
- Wargo P.M. 1996. Consequences of environmental stress on oak: predisposition to pathogens. *Ann. Sci. For.* 53, 359–368.
- Watanabe T. 1986. Rhizomorph production in *Armillaria mellea* in vitro stimulated by *Macrophoma* sp. and several other fungi. *Ippon Kingakukai Kaiho* 27(3), 235–246.
- Watson J., Crick F. 1953. A structure for deoxyribose nucleic acid. *Nature* 171, 737–738.
- Ważny J. 2001. Mikroorganizmy rozwijające się w budynkach. W: J. Ważny, J. Karyś (red.), *Ochrona budynków przed korozją biologiczną*. Wyd. Arkady, Warszawa, 52–90.

- Ważny J., Karyś J. (red.) 2001. Ochrona budynków przed korozją biologiczną. Wyd. Arkady, Warszawa.
- Ważny T., Siwecki R., Liese W. 1991. Dendroecological investigation on the oak decline on the Krotoszyn Plateau. In: R. Siwecki, W. Liese (Eds.), Oak decline in Europe. Proceedings International Symposium, Kórnik, Poland, 15–18 May 1990. PWRiL, Poznań, 233–239.
- Webster J., Weber R. 2007. Introduction to Fungi. Cambridge University Press, Cambridge.
- Wei W., Davis R.E., Lee I.M., Zhao Y. 2007. Computer-simulated RFLP analysis of 16S rRNA genes: Identification of ten new phytoplasma groups. *Int. J. Syst. Evolut. Microbiol.* 58(10), 2368–2377.
- Weller D. M. 2007. *Pseudomonas* biocontrol agents of soilborne pathogens: looking back over 30 years. *Phytopathology* 97, 250–256.
- Wentzel K.F. 1980. Weisstanne – immissionsempfindlichste einheimische Baumart. *Allg. Forstzeitsch.* 36, 373–374.
- Westlund A., Nohrstedt H.-Ö. 2000. Effects of stump-treatment substances for root-rot control on ground vegetation and soil properties in a *Picea abies* forest in Sweden. *Scand. J. For. Res.* 15(5), 550–560.
- Weyman-Kaczmarkowa W., Pędziwilk Z. 2001. Epiphytic microflora of poplar clones susceptible and resistant to infection by *Dothichiza populea*. *Microb. Res.* 156, 83–86.
- Whetzel H.H. 1918. An outline of the history of phytopathology. Saunders, Philadelphia.
- Whipps J.M. 2004. Prospects and limitations for mycorrhizas in biocontrol of root pathogens. *Can. J. Bot.* 82, 1198–1227.
- Whitney R.D. 1965. Mycorrhiza-infection trials with *Polyporus tomentosus* and *P. tomentosus* var. *circinatus* on white spruce and red pine. *For. Sci.* 11, 3, 265–270.
- Whitney R.D. 1967. Comparative susceptibility of large and small spruce roots to *Polyporus tomentosus*. *Can. J. Bot.* 45(11), 2227–2229.
- Wicker F., Woo J.Y. 1973. Histology of blister rust cankers parasitized by *Tuberculina maxima*. *Phytopath.* 76, 356–366.
- Wiejak K. 1960. Obserwacje nad występowaniem zgorzeli pędów wikliny powodowanej przez *Physalospora miyabeana* Fukushi. *Biul. Inst. Ochr. Rośl.* 9, 205–213.
- Wiertelak J. 1933. The effect of decay caused by white rot fungi on the chemical composition of wood. *Bull. Int. Acad. Pol. Sci. Lett. Classe Sci. Mathém. Nat. Ser. B. Sci. Naturell.* 1932.
- Wijayawardene N.N., Pawłowska J., Letcher P.M., Kirk P.M., Humber R.A., Schüßler A., ..., Hyde K.D. 2018. Notes for genera: basal clades of Fungi (including *Aphelidiomycota*, *Basidiobolomycota*, *Blastocladiomycota*, *Calcarisporiellomycota*, *Caulochytriomycota*, *Chytridiomycota*, *Entomophthoromycota*, *Glomeromycota*, *Kickxellomycota*, *Monoblepharomycota*, *Mortierellomycota*, *Mucoromycota*, *Neocallimastigomycota*, *Olpidiomycota*, *Rozellomycota* and *Zoopagomycota*). *Fungal Divers.* 92, 43–129.
- Wilhelm E., Arthofer W., Schafleitner R., Krebs B. 1998. *Bacillus subtilis* an endophyte of chestnut (*Castanea sativa*) as antagonist against chestnut blight (*Cryphonectria parasitica*). *Plant Cell Tiss. Org.* 52, 105–108.
- Wilski A. 1960. Nicienie jako szkodniki w szkółkach drzew iglastych. *Sylwan* 104, 55–57.
- Wilson M., Wilson M.J.F. 1926. *Rhabdocline pseudotsugae* Sydow: A new disease of Douglas fir in Scotland. *Trans. Royal Scot. Arb. Soc.* 40, 37–40.
- Winton L.M., Stone J.K., Hansen E.M., Shoemaker R.A. 2007. The systematic position of *Phaeo-cryptopus gaeumannii*. *Mycologia* 99, 240–252.
- Witomski P. 2001. Drewno. W: J. Ważny, J. Karyś (red.), Ochrona budynków przed korozją biologiczną. Wyd. Arkady, Warszawa, 29–51.
- Wittaker R.H. 1969. New concepts of kingdoms of organisms. *Science* 163, 150–194.

- Wittaker R.H., Margulis L. 1978. Protist classification and kingdoms of organisms. *Biosystems* 10, 3–18.
- Wojewoda W. 2003. Checklist of Polish larger Basidiomycetes. *Krytyczna lista wielkoowocnikowych grzybów podstawkowych Polski*. Inst. Bot. W. Szafera PAN, Kraków.
- Wojewoda W., Ławrynowicz M. 2006. Czerwona lista grzybów wielkoowocnikowych w Polsce. W: Z. Mirek, K. Zarzycki, W. Wojewoda, Z. Szelaąg (red.), *Czerwona lista roślin i grzybów Polski*. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Kraków, 53–70.
- Wolny S. 1980. Nicienie, pasożyty roślin w szkółkach zadrzewieniowych. *Zesz. Prob. Post. Nauk Roln.* 232, 121–132.
- Woo J.Y., Martin N.E. 1981. Scanning electron microscopy of *Cronartium ribicola* infecting *Ribes* leaves. *Eur. J. For. Path.* 11, 7–15.
- Wood R.K.S. 1967. *Physiological plant pathology*. Blackwell Sci. Publ., Oxford.
- Wood F.A., French D.W. 1963. *Ceratocystis fimbriata* infection in aspen. *For. Sci.* 9, 232–235.
- Woods A., Coates K.D., Hamann A., 2005. Is an unprecedented *Dothistroma* needle blight epidemic related to climate change? *Bioscience* 55, 761–769.
- Woodward S., Pratt J.E., Pukkala T., Spanos K., Nicolotti G., Cech T., Stenlid J., ..., Shaw C.G. 2005. MOHIEF: Modelling *Heterobasidion* infection in European forests. In: M. Mańka, P. Łakomy (Eds.), *Root and butt rots of forest trees. Proceedings of IUFRO Working Party 7.02.01. 11th International Conference on Root and Butt Rots*. Poznań–Białowieża, Poland. 16–22 August 2004, 475–484.
- Woodward S., Stenlid J., Karjalainen R., Hütterman A., red. 1998. *Heterobasidion annosum*. Biology, ecology, impact and control. CAB Int., Wallingford, UK, New York, USA.
- Worral J.J., Egeland L., Eager T., Mask R.A., Johnson E.W., Kemp P.A., Shepperd W.D. 2008. Rapid mortality of *Populus tremuloides* in southwestern Colorado, USA. *For. Ecol. Manag.* 255, 686–696.
- Wójciak H. 2007. *Flora Polski*. Porosty, mszaki, paprotniki. Multico Ofic. Wyd., Warszawa.
- Wulf A., Pehl L. 1996. Erster Fund von *Fabrella tsugae* (Farl.) Kirschst. in der Bundesrepublik Deutschland – ein neuer Nadelpilz an *Tsuga canadensis* (L.) Carr. *Nachrichtenbl. Deut. Pflanzenschutzd.* 48, 1–4.
- Yasuda F., Izawa H. 2007. The occurrence of coral spot of Japanese persimmon disease by *Nectria cinnabarina* (Tode: Fries) Fries. *J. Gen. Plant Path.* 73, 405–407.
- Yde-Andersen A. 1979a. Host spectrum, host morphology and geographic distribution of larch canker, *Lachnellula willkommii*. *Eur. J. For. Path.* 9, 211–219.
- Yde-Andersen A. 1979b. Disease symptoms, taxonomy and morphology of *Lachnellula willkommii*. *Eur. J. For. Path.* 9, 220–228.
- Yde-Andersen A. 1980. Infection process and the influence of frost damage in *Lachnellula willkommii*. *Eur. J. For. Path.* 10, 28–36.
- Zachara T., Zajączkowski J., Łukaszewicz J., Gil W., Paluch R. 2007. Możliwość przeciwdziałania zjawisku zamierania jesionu wyniosłego (*Fraxinus excelsior* L.) metodami hodowli lasu. *Leśn. Pr. Bad.* 3, 149–150.
- Zadoks J.C. 1972. Methodology of epidemiological research. *Ann. Rev. Phytopath.* 10, 253–276.
- Zadoks J.C., Schein R.D. 1979. *Epidemiology and plant disease management*. Oxford Univ. Press, Oxford.
- Zajączkowski J. 1984. Postępowanie hodowlane a odporność drzewostanów sosnowych na szkody powodowane przez śnieg. *Sylvan* 9, 19–27.
- Zajączkowski J. 1991. *Odporność lasu na szkodliwe działanie wiatru i śniegu*. Wyd. Świat, Warszawa.
- Zajączkowski J. 1992. Szkody powodowane w lasach przez wiatr i śnieg. *Post. Tech. Leśn.* 52, 28–32.

- Zajączkowski J. 1993a. Kierunki działań hodowlano-leśnych w warunkach zagrożenia środowiska. Las Pol. 15, 6–7.
- Zajączkowski J. 1993b. Szkody huraganowe w Niemczech z późnej zimy 1990 r. Spojrzenie z zewnątrz. Las Pol. 5, 9–12.
- Zajączkowski J. 1993c. Wpływ czynników atmosferycznych na potencjał odpornościowy lasów Polski. Pr. Inst. Bad. Leśn. Ser. B, 17, 12–14.
- Zajączkowski J. 1995. Czy rewolucja w planowaniu składu gatunkowego lasów? Zmiany klimatu w XXI wieku. Las Pol. 3, 4–6.
- Zajączkowski J. 1997. Szkodliwy wpływ czynników abiotycznych na rozwój upraw i młodników na gruntach porolnych. Post. Tech. Leśn. 58, 22–28.
- Zajączkowski J. 2001. Figle natury, czyli co leśnik wiedzieć powinien o igraszkach klimatu. Echa Leś. 4, 16–17.
- Zajączkowski J. 2005a. Leśnicy kontra wiatr (1). Las Pol. 23, 12–14.
- Zajączkowski J. 2005b. Leśnicy kontra wiatr (2). Las Pol. 24, 12–14.
- Zajączkowski J. 2005c. Problemy hodowlanego zagospodarowania lasu w warunkach zagrożenia przez wiatr. W: A. Grzywacz (red.), Gospodarka leśna na obszarach kłęskowych. PTL, Szklarska Poręba, 5–17.
- Zalasky H. 1965a. Morphology of *Ceratocystis fimbriata* in aspen. Can. J. Bot. 43, 623–627.
- Zalasky H. 1965b. Process of *Ceratocystis fimbriata* infection in aspen. Can. J. Bot. 43, 1157–1162.
- Zalasky H. 1968. Penetration and initial establishment of *Nectria galligena* in aspen and peachleaf willow. Can. J. Bot. 46, 56–60.
- Zaleski K. 1958. Wiadomości podstawowe z chorób roślin. WSR, Poznań.
- Zaleski K., Sierakowski H. 1939. Badania nad mykoflorą nasion sosny zwyczajnej (*Pinus silvestris* L.) i jej wpływem na zdrowotność siewek. Maszyn. Katedra Fitopatologii Leśnej AR, Poznań.
- Zaleski K., Wojtowicz A. 1937. Z badań nad hubą sosnową (*Trametes pini* Brot.) Fr. i o sposobach jej zwalczania. Roczn. Nauk Roln. Leśn. 41, 345–351.
- Zamora-Ballesteros C., Martín-García J., Suárez-Vega A., Díez J.J. 2022. Genome-wide identification and characterization of *Fusarium circinatum*-responsive lncRNAs in *Pinus radiata*. BMC Genomics 10, 23(1). <http://dx.doi.org/10.1186/s12864-022-08408-9>.
- Zezula A., Jančařík V. 1963. Lesnická práce. Zemědělská škola.
- Żółciak A. 1997. Występowanie grzybów na strzałach sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris* L.) w obrębie ran powstałych przy wykonywaniu prac trzebieżowych. Pr. Inst. Bad. Leśn. 833, 85–105.
- Żółciak A. 1999. Występowanie grzybów z rodzaju *Armillaria* (Fr.: Fr.) Staude w kompleksach leśnych w Polsce. Pr. Inst. Bad. Leśn. 890, 29–40.
- Żółciak A. 2001. Przydatność herbicydu Roundup do ograniczania rozwoju ryzomorf opieńki w uprawach leśnych. Pr. Inst. Bad. Leśn. 19(910), 65–83.
- Żółciak A. 2002. Inokulacja pniaków liściastych grzybnią bocznika ostrygowatego (*Pleurotus ostreatus*) jako biologiczna metoda zabezpieczenia przed opieńkową zgnilizną korzeni. Pr. Inst. Bad. Leśn. 944, 5–19.
- Żółciak A. 2005. Opieńki. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
- Żółciak A., Sikora K., Wrzosek M., Damszel M., Sierota Z. 2020. Why *Phlebiopsis gigantea* does not always effectively inhibit root and butt rot in conifers? Forests 11, 129. <http://dx.doi.org/10.3390/f11020129>.
- Żółciak A., Sierota Z. 1997. Zabiegi hodowlane a zagrożenie drzewostanów przez patogeny korzeni. Pr. Inst. Bad. Leśn. B, 31, 71–84.
- Żurawlew I.I., Sokołow D.W. 1969. Lesnaja fitopatologija. Lesn. Prom., Moskwa.